

Pápai Református Teológiai Akadémia

Az intézményakkreditációs eljárásban közreműködő látogató bizottság jelentése

A MAB Testülete 2026. július 17-i ülésén hozott 2026/7/X. sz. határozat melléklete

Tartalomjegyzék

Feladatmeghatározás.....	4
Látogató Bizottság.....	4
I. Akkreditációs javaslat.....	5
II. Akkreditációs javaslat főbb bizonyítékai	6
III. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe.....	6
IV. Minőségértékelés.....	8
IV/1. PDCA-elv érvényesülése	8
IV/2. Egyes módszerek alkalmazásának kiterjedtsége	9
IV/3. Jó gyakorlatok terjesztése	9
IV/4. Adatokra alapozott fejlesztések	10
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika.....	10
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	13
A működő szakok értékelése	15
Református teológia egységes, osztatlan képzés.....	15
Katechéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak.....	17
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	18
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	20
ESG 1.5 Oktatók.....	22
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	24
ESG 1.7 Információkezelés.....	26
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	28
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás.....	29
V. Az intézmény / képzési terület szakmai tudományos tevékenysége.....	30
VI. Mellékletek	32
VI.1 Szójegyzék.....	32
VI.2 Akkreditációs interjúk menetrendje	32

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 70. § (1) bekezdése alapján a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (a továbbiakban: MAB) a felsőoktatásban folyó képzés, tudományos kutatás, művészeti alkotótevékenység minőségének és a felsőoktatási intézmény belső minőségbiztosítási rendszere működésének külső értékelésére létrehozott, független országos szakértői testület, amely e törvényben szabályozott módon szakértőként közreműködik a felsőoktatási intézményekkel kapcsolatos eljárásokban.

Feladatmeghatározás

A felsőoktatási intézmény a MAB-ot kérte fel az intézmény minőséghitelesítési, akkreditációs eljárásának lefolytatására.

Az értékelés alapja az Európai Felsőoktatási Térség (EHEA) minőségbiztosítási standardjai és irányelvei (mindenkor hatályos ESG), és célja az érintett intézmény fejlesztéséhez történő szakmai támogatás, továbbá az elszámoltathatóság és transzparencia biztosítása. Az akkreditációs eljárás Útmutatója (eljárásrend és önértékelési eszköz) elérhető a MAB honlapján (www.mab.hu).

Az akkreditációs eljárás célja értékelni, hogy a felsőoktatási intézmény az ESG szerint tervezi és folytatja tevékenységét, folyamatosan nyomon követi, értékeli a standardoknak való megfelelést, és aktívan közreműködik az értékelések eredményei alapján a megvalósítást támogató intézkedések, folyamatok kidolgozásában és megvalósításában (PDCA-ciklus).

Az értékelés retrospektív jellegű, az aktuális és a legutóbbi akkreditációs eljárás között eltelt időtartamra fókuszál, külön figyelemmel arra, hogy az előző értékelés alapján milyen intézkedések valósultak meg.

Látogató Bizottság

A Bizottságot a MAB felelős Kollégiuma nevezte ki 2026.02.17-i ülésén, és a következő tagokból áll:

Elnök: Seszták István, főiskolai tanár, Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola

Tagok:

Biró Tamás, egyetemi docens, Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem

Horváth Zsombor, hallgató, a HÖÖK delegáltja

Kalóné Szűcs Erzsébet, osztályvezető, Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Miskolciné Dr. Mikáczó Andrea, egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Az eljárás koordinátora: Dr. Incze János, MAB-referens

I. Akkreditációs javaslat

Pápai Református Teológiai Akadémia	2026/7/X.SZ. HATÁROZAT Az intézmény és két hitéleti szakja (Református teológia alapképzési szak, Katechéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak) akkreditációja 2031. Július 17-ig hatályos, monitoreljáráás lefolytatása mellett. A monitorbeszámolót 2029. január 31-ig szükséges az intézménynek benyújtani.
---	--

Az intézményi önértékelés és a helyszíni látogatás alapján megállapítható, hogy az ESG-standardokkal összhangban, egységes, az egész intézményre kiterjedő, jellemzően formális minőségbiztosítási rendszert működtet.

Az intézmény minőségbiztosítási- és fejlesztési folyamatai részben tervezettek, működtetésük nem rendszerszerű. Az intézmény tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárásai rendszerek, gyakorlati hasznosulásuk azonban mérsékelt, sporadikus. A vezetési folyamatok és a minőségbiztosítási folyamatok között erős a kapcsolat, az oktatás menedzsmentje megfelelő, a kutatás menedzsmentje megfelelő, iránya illeszkedik az intézményi stratégiához.

A támogató folyamatok – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai, létesítmény-gazdálkodás és az infrastruktúra jó háttérrel biztosítanak az oktatási, kutatási tevékenységhez.

A Bizottság javaslata:

Pápai Református Teológiai Akadémia és két hitéleti szakja (református teológia egységes, osztatlan képzés, katechéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak) az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelés esetén öt évre akkreditálható, monitoreljáráás lefolytatása mellett.

II. Akkreditációs javaslat főbb bizonyítékai

Az intézményi önértékelés, a rendelkezésre bocsátott dokumentáció, valamint a helyszíni látogatás tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a Pápai Református Teológiai Akadémia rendelkezik az ESG-standardok szerinti megfeleléshez szükséges alapvető dokumentumokkal és struktúrákkal, ugyanakkor azok tartalmi és rendszerszintű érvényesülése több területen további fejlesztést igényel. A Minőségpolitikai Dokumentumban rögzített célok és szándékok jó alapként szolgálhatnak egy ESG-standardok szerinti minőségbiztosítási rendszer működtetéséhez. Helyesnek értékelhető az az irány, ami mentén törekszik az Intézmény mind az ESG-standardok, mind a PDCA-ciklus lépéseinek teljesítésére, amelyhez a vezetői támogatás messzemenőig biztosítottnak látszik, az eziránti elköteleződés mind az oktatási, mind az oktatást támogató szervezeti szinteken egyértelműen azonosítható.

A minőségbiztosítási szervezetrendszer működtetéséhez az Intézmény ugyanakkor egy szokatlan megoldást alkalmaz, miszerint a Szenátus egyben a Minőségbiztosítási Bizottság is. Ez a működési forma reálisan nem teszi lehetővé az egyes döntéshozzájárulási és -vezetői szintek közötti jogok gyakorlását, felelőségek megosztását. A PDCA-ciklus lépései alapvetően azonosítható módon vannak jelen az Intézmény működtetésének folyamataiban, de azok kimunkáltsága és a napi gyakorlattal való összehangoltsága még nem tekinthető teljes körűnek. Hiányoznak az átfogó stratégiai célokhoz rendelt konkrét mutatók, az azokhoz kapcsolt mérhető indikátorok és célértékek – noha ezek meghatározása már az előző akkreditációs eljárás során is fejlesztési javaslatként szerepelt.

A minőségbiztosítás területén eddig kialakított gyakorlatok jól működnek, a különböző mérési folyamatok (belső és külső partneri körben egyaránt) rendszeresek, ugyanakkor az ESG-standardok ismerete és értelmezése, valamint gyakorlatban történő alkalmazása a szervezeten belül még nem mutat egységes képet, az ESG szerint elvárható folyamatok közötti kapcsolatrendszer pedig nem kiforrott, nem mutatja egyelőre a rendszerszintű működés képét. A PRTA szabályzatai támogatják a képzési programok ESG-standardok szerinti kialakítását és figyelemmel kísérését, ugyanakkor az oktatói és hallgatói fórumokon elhangzottak alapján ennek gyakorlatban való alkalmazása még fejlesztést igényel, a rendszer formalizáltságának és mérhetőségének további erősítése indokolt.

A hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés figyelemmel kísérése jellemzően informális csatornákon keresztül zajlik, amely a kisebb hallgatói közösségek esetében nem ismeretlen gyakorlat, azonban elemzési és fejlesztési szempontból korlátokat jelent. Kiemelendő ugyanakkor, hogy a hallgatói szolgáltatások kínálata széles és a helyszíni tapasztalatok, valamint a hallgatói visszajelzések alapján magas színvonalú.

III. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe

A Pápai Református Teológiai Akadémia nagy hagyományokkal és történelmi múlttal rendelkező református felsőoktatási intézmény, fenntartója a Dunántúli Református Egyházkerület. Az intézményben jelenleg csak hitéleti képzés folyik, mégpedig öt szakon: református teológia osztatlan MA-szak; katechéta-lelkipásztori munkatárs BA-szak; illetve három továbbképzési szak (pedagógus végzettséggel rendelkezőknek református hit- és erkölcstanoktatói szakirányú továbbképzési szak; MA-szintű teológus-lelkészoklevéllel rendelkezőknek szaklelkigondozó szakirányú továbbképzési szak; teológia mesterképzésben vagy teológia osztatlan szakon szerzett szakképzettségre épülő

homiletikai szakirányú továbbképzési szak). Ezen felül most terveznek újabb szakirányi továbbképzést indítani: Biblia-alapú lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak néven, ezen felül pedig a 2027/28-as tanévtől a diakónia szakot is tervezi az intézmény elindítani.

Az intézmény elsődleges céljának és feladatának tekinti, hogy lelkészeket, teológusokat, hittantanárokat képezzen, valamint továbbképezzen. Ezzel szorosan illeszkedik a fenntartó egyházkerület missziói és gyülekezetépítési stratégiájába, ill. segíti a felmerülő teológiai kérdések naprakész és tudományos megválaszolását. Mindez az új IFT-ben is visszatükröződik. Emellett a többi református fenntartású felsőoktatási intézménnyel közösen tervezik egy ún. református lelkészi életpálya kidolgozását, mellyel próbálnának a kor kihívásaira is választ találni, különösen a lelkipásztori szolgáltatot érintően. Küldetésnyilatkozatuk szerint feladatuk a nemzeti és egyetemes kultúra közvetítése, olyan hallgatók képzése, akik keresztyén értelmiségiként képesek arra, hogy egész életükön át alkalmazzák és bővítsék megszerzett ismereteiket. Ugyanakkor doktori iskola létesítésére vonatkozó terveket a PRTA elképzelései között most már nem található.

Az intézményben, a hallgatók kis létszáma (az intézményi beszámoló szerint 51 aktív és passzív fő 2025 októberében, míg a FIR adatai szerint 42 aktív fő 2026 tavaszán) miatt nem tanszékek vannak, hanem három intézet, melyek tükrözik a református teológia három alappillérét, ezek: a Biblikus Intézet, a Szisztematikus-történeti Intézet és a Gyakorlati Teológiai Intézet. A PRTA-n egy kutatóintézet működik, ez a Kálvin János Teológiai és Történeti Kutatóintézet, melynek legfőbb feladata a „kálvinkutatók” és az ehhez kapcsolódó egyháztörténeti források összefogása. Ezen felül működik még a Katechetikai Intézet, mely az egyházkerületben alkalmazott hitoktatók szakmai továbbképzését segíti.

A hallgatói létszám növelése kiemelt szempont volt az elmúlt öt év folyamán, ennek eléréséhez az intézmény a különböző kommunikációs eszközöket kínálta, hogy népszerűsítse képzéseit. A kívánt létszámnövekedés elérése továbbra is kihívást jelent, ugyanakkor a 2024 szeptemberétől tapasztalható lassú emelkedési tendencia kedvező irányú változást jelez.

Az intézmény bő tíz éve vesz részt az Erasmus+ programban, emellett is kiterjedt nemzetközi kapcsolatokkal bír. Különösen a Kárpát-medencei református intézményekkel erősödött az együttműködés, melynek eredménye, hogy a PRTA is aktív szerepet vállal a teljes Kárpát-medencei református lelkészek továbbképzésében is.

A PRTA legfőbb döntéshozó szerve a Szenátus, melynek döntési, véleményezési és javaslattevési joga van minden olyan kérdésben, amelyet jogszabály, illetve az SZMSZ nem utal más hatáskörbe (SZMSZ 12. §). A Szenátus döntéshozó jogát gyakran a rektorra ruházva gyakorolja, aki felelős az intézmény szakszerű, törvényes működéséért. A PRTA jelenlegi rektorát 2024-ben nevezték ki. A rektor mellett az intézmény magasabb vezetője a rektorhelyettes és a gazdasági igazgató. A gazdasági igazgatót a fenntartó bízza meg, míg a rektorhelyettest a Szenátus választja meg az intézmény oktatói közül az SZMSZ-ben meghatározott eljárás szerint.” A vezetés munkáját az intézmény SZMSZ-e szabályozza, meghatározva a különböző, állandó és ad hoc bizottságokat, ill. intézetvezetőket, szak- és szakirányfelelősöket, minőségbiztosítási koordinátor és a kollégium vezetőjének feladatait. A képzési rendszer és a tantervek módosításáról a Szenátus dönt. A döntéselőkészítő folyamatokat, benne a Rektori Hivatal (felelős vezetője a hivatalvezető /főtitkár, 31. §) feladatát szintén az SZMSZ határozza meg. A Hallgatói Önkormányzatot a Szenátusban két, szavazati joggal rendelkező küldött képviseli. Az önkormányzat működésének alapelveit a HÖK SZMSZ -ben rögzíti.

Az intézmény igen fontosnak tartja az oktatók szakszerű kiválasztását, melynek szabályozása még kiigazításra szorul. Az oktatók kiválasztásában a Szenátusra hárul a döntő szerep. A státuszban lévő, munkaviszonnyal vagy közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkező oktatók száma 15 fő, az óraadó oktatókkal együtt a teljes oktatói létszám általában 23–24 fő. Az egyházi fenntartású, állami finanszírozású intézmény gazdálkodása teljes mértékben szabályozott, kiegyensúlyozott, köszönhetően a megnövekedett állami bevételeknek. Gazdálkodásának alapja a Szenátus által elfogadott és a fenntartó által jóváhagyott éves költségvetés.

Az intézmény az előző akkreditációs eljárás során megfogalmazott javaslatok megvalósítása során oktatási, tanulástámogatási és a hallgatói juttatásokat érintően tett intézkedéseket. Az intézmény, miközben megszüntette a Minőségbiztosítási Előkészítő Bizottságot, (mely az intézmény indoklása szerint adatvédelmi szempontból kevésbé volt hatékony), kidolgozta a Minőségbiztosítási Dokumentumát, mintatanterveit finomította, és bevezette az új finanszírozási folyamathoz kapcsolódó teljesítményarányos támogatás rendszerét. Növekedett a TDK tevékenységben részt vevő hallgatók száma, ill. a tanárok elismerésének módja is bővült. Többek között az ún. Horizontok konferencia szervezésével és az előadások publikálásával pedig nagyban hozzájárult az intézmény a református lelkészképzés modernizációjához. A tanulástámogatás és a hallgatók támogatása területén is jelentős lépések születtek: új ösztöndíjak; a tanulmányi előmenetek támogatása; nyári tanfolyamok és gyakorlatok átszervezése; hallgatói értékelések rendszerének pontosítása; új, digitális jegyzetek készítése.

A PRITA bevezette a hibrid oktatást és emellett számos, az online tér használatát jelentő intézkedést vezetett be. Az elmúlt időszakban az adminisztrációs terhek csökkentését is megvalósította az intézmény, ill. jelentős bérfejlesztést, hallgatói ösztöndíjmelést és infrastrukturális fejlesztést is megvalósított.

Harmadik missziós tevékenységként pedig Egyházzenei Intézetet alapított, akadémiai estéket, Nyitott Kapuk kezdeményezést, és a Gimnázium és a Teológiai közötti szoros kapcsolat erősítését szolgáló programokat szerveztek. Szervesen bekapcsolódtak a református egyház és szeretetszolgálat tevékenységeibe.

IV. Minőségértékelés

IV/1. PDCA-elv érvényesülése

Az Intézmény a 2026–2030 időszakra vonatkozó Intézményfejlesztési tervének kidolgozását megelőzően elvégezte a korábbi, 2021–2025 időszakra szóló IFT kiértékelését, amelyről rektori értékelő beszámoló is készült. Részből ezek eredményeire figyelemmel, de jellemzően a KEKVA-indikátorokra, illetve a fenntartói elvárásokra épülve kerültek meghatározásra az átfogó fejlesztési célok, akciótervek a 2026–2030 időszakra vonatkozóan, marginálisan érintve csak az ESG-standardokat. (Plan)

A kitűzött célok megvalósításában (Do) az Intézmény valamennyi szervezeti egysége, szereplője aktívan közreműködik figyelemmel a szervezet kis méretére, amely folyamathoz egyrészt a Minőségpolitikai dokumentum, másrészt az SZMSZ részeként azonosítható, „*Minőségbiztosítási rendszer, irányelvek és szabályzat*” nyújt iránymutatást.

A célok teljesülését, megvalósulásuk ellenőrzését (Check) a Szenátus követi nyomon a különböző éves értékelő beszámolók, felmérések eredményein keresztül. Ezen a szinten kerül sor az ellenőrzés eredményei alapján szükségesnek ítélt beavatkozások (Act), fejlesztési intézkedések meghatározására is, bár ez utóbbi tevékenység kevésbé transzparens és nyomon követhető.

A PDCA-ciklus lépései alapvetően azonosítható módon vannak jelen az Intézmény működtetésének folyamataiban, de azok kimunkáltsága, gyakorlattal való összehangoltsága még nem tekinthető teljes körűnek. Hiányoznak az átfogó stratégiai célokhoz rendelt konkrét mutatók, az azokhoz kapcsolt mérhető indikátorok és célértékek. Helyesnek értékelhető az az irány, ami mentén törekszik az Intézmény mind az ESG-standardok, mind a PDCA-ciklus lépéseinek teljesítésére, amelyhez a vezetői támogatás messzemenőig biztosítottnak látszik, de még vannak fejlesztendő tevékenységek.

IV/2. Egyes módszerek alkalmazásának kiterjedtsége

Az Intézmény működésére általánosságban igaz, hogy mind az alapvető működési folyamatok, mind a minőségbiztosítási tevékenységek szabályozottak, útmutatást adnak a szervezeti egységek és az érintett szereplők számára feladataik megvalósításához, az eljárások kivitelezéséhez. A szabályozók az érintettek számára hozzáférhetőek.

Az Intézmény minőségbiztosítási rendszerének aktív részét képező, egységes gyakorlat mentén alkalmazott különféle igény- és elégedettségmérések, teljesítménymérések tervezett módon, rendszeresen kerülnek lebonyolításra. A felmérések, mérések kiértékelését is elvégzik és az eredményeket jellemzően közzé is teszik az érintettek számára elérhető felületeken, a szabályzataikban meghatározott időközönként. A mérések eredményei alapján történő visszacsatolások, beavatkozások, illetve a fejlesztések és azok teljesülésének mérése azonban még nem mutat kiforrott gyakorlatot, azaz az alkalmazott rendszer és a vezetői mechanizmusok e területen még további összehangolást, fejlesztést igényelnek.

Pozitívumként említhető meg, hogy az Intézmény nagy hangsúlyt helyez az IFT megvalósulásának évenkénti értékelésére, amelyről rektori beszámoló készül és kerül ismertetésre a Szenátus számára, valamint Éves Minőségbiztosítási Értékelő Jelentés is készül, amelyek nyilvános felületen is elérhetőek.

IV/3. Jó gyakorlatok terjesztése

A jó gyakorlatok megosztásának leggyakoribb fóruma az intézetvezetői gyűlés, amelynek keretében megtárgyalásra kerülnek az oktatással, oktatásmódszertannal, kutatással összefüggő problémák, új képzési/szakindítási lehetőségek, a hatodéves gyakorlattal összefüggő, szükségszerű változtatások.

A Szenátusi ülések is jó alkalmat kínálnak a jó gyakorlatok megosztásához, tekintettel arra, hogy ez a testület tölti be a Minőségbiztosítási Bizottság funkcióját is – ami szakmailag megkérdőjelezhető –, tehát a minőségügy területén szerzett tapasztalatok, jó gyakorlatok megosztásának elsődleges fórumaként is ez a testület tekinthető.

Az intézményi honlapon a *Minőségbiztosítás* menüpont alatt nyilvánossá tett felmérések eredményei, az Éves Minőségbiztosítási értékelő jelentések, valamint az évenkénti rektori beszámolók az IFT megvalósulásáról együttesen szolgálják azt a célt, hogy hozzáférhetőek és nyomon követhetők legyenek az e területen elért eredmények, kitűzött feladatok, célok és azok teljesülésének alakulása.

Az Intézmény ösztönzi munkatársait, hogy önálló kezdeményezés révén minél több hazai és nemzetközi programon (szemináriumok, nyári egyetem, konferenciák) vegyenek részt, ill. támogatja (anyagi keretet is biztosítva) az ilyen jellegű programok megszervezését, amelyek keretében szintén lehetőség nyílik jó gyakorlatok megismerésére, megosztására. Ehhez nyújtanak további támogatást a formális intézményközi együttműködések is, amelyek révén további rendszeres és szervezett formában megvalósuló tanulási kooperációkra is lehetőség nyílik. Emellett az Intézmény is szervez konferenciákat, workshop eseményeket, vagy részt vesz ilyen jellegű rendezvények szervezésében, ahol a tudományos, kutatási eredmények mellett a jó gyakorlatok megosztására is szintén sor kerül.

IV/4. Adatokra alapozott fejlesztések

A minőségértékelési módszerek alkalmazásának nyomon követése leginkább a különböző felmérésekből nyert adatokon keresztül valósul meg. A különféle hallgatói és munkatársi igény- és elégedettségmérései, illetve a teljesítményértékelések eredményei alapján lehet következtetéseket levonni arra vonatkozóan, hogy a minőségpolitikában, illetve az IFT-ben megfogalmazott egyes általános célok milyen mértékben valósulnak meg a gyakorlatban az Intézményen belül.

Az Intézmény vezetése bár nagy hangsúlyt helyez ezen mérések rendszeres elvégzésére, azonban az eredmények kiértékelése alapján történő tudatos és reális fejlesztési tevékenységei még nem tekinthetők kifejezetten adatalapúnak. Az IFT teljesülésének évenkénti áttekintése, valamint az Éves Minősegbiztosítási Értékelő Jelentés kiváló alapként, már jól működő gyakorlatként tekinthető a minősegbiztosítási folyamatok között az adatalapú döntéselőkészítési és -hozatali folyamathoz.

A különböző felmérések eredményeinek a fejlesztési tervekbe, tevékenységekbe való beépítésére a jelenleginél nagyobb figyelmet javasolt fordítani a jövőben, és ezzel egyidejűleg törekedni kell olyan konkrét és mérhető minőségcélok meghatározására is, amelyekhez indikátorok, célértékek kapcsolódnak.

A fejlesztési folyamat során arra is figyelemmel kell lenni, hogy a kitűzött célok teljesülésének nyomon követése szintén tervezett módon, rendszerszinten valósuljon meg, és ehhez elengedhetetlen az értékelendő adatok és információk körének pontos meghatározása, azok tervezett módon történő gyűjtése, feldolgozása és felhasználása a stratégiai tervezés során.

ESG 1.1 Minősegbiztosítási politika

Standard: *Az intézmények rendelkezzenek publikus és a stratégiai menedzsment részét képező minősegbiztosítási politikával. Ezt a belső érintettek [azaz a hallgatók, az oktatók és a nem oktató személyzet] dolgozzák ki és valósíták meg, megfelelő struktúrák és folyamatok révén, a külső érintettek [felhasználók, munkaadók, partnerek] bevonásával.*

A PRTA a honlapján nyilvánosan elérhető módon tette közzé a minősegbiztosítási rendszerének alapidokumentumát, a Minőségpolitikai Dokumentumot (2021. 09. 15.), amelyben kinyilvánítja elköteleződését az egyházi rendelkezések, az állami jogszabályok és a MAB előírásainak teljesítése iránt. Az e dokumentumban megfogalmazott célok, szándékok jó alapként szolgálhatnak egy ESG-standardok szerinti minősegbiztosítási rendszer működtetéséhez. Ugyanakkor az SZMSZ 10. fejezet „A Pápai Református Teológiai Akadémia minősegbiztosítási rendszere, irányelvek és szabályzat” c. önállóan is jegyzett dokumentumban rögzítettek alapján kevésbé hangsúlyosan jelennek meg az ESG szerinti

minőségbiztosítási rendszer elemei. Az Intézmény minőségbiztosítási rendszere egy önértékelésen alapuló rendszer, ami magában foglalja az ötévenkénti – jellemzően a MAB általi akkreditációra történő felkészülést jelentő – átfogó önértékelést, továbbá az évenkénti minőségbiztosítási értékelő jelentések elkészítését. Ez utóbbi esetében az értékelés alapjául az intézetek oktatóinak féléves jelentései, a kutatás-fejlesztésről szóló értékelések (ezen belül a tehetséggondozásról és mentorprogramról szóló jelentések), az oktatók teljesítményének és kurzusaik minőségének szemeszterenkénti hallgatói értékelése, valamint a DPR-tevékenység keretében a végzett hallgatók visszajelzései szolgálnak. Az éves minőségbiztosítási értékelő jelentés minden 3. évben szervezeti önértékelésre irányuló kérdőíves felmérést is tartalmaz.

Az akkreditációs eljárás által felölelt időszak (2021-2025) alatt érvényben lévő és alkalmazott minőségbiztosítási gyakorlat, illetve annak szabályozási környezete az előző intézményakkreditációs eljárás óta összességében jelentősen nem változott, noha ez idő alatt rektorváltásra került sor 2024. július 1-től. Ami kiemelhető ebből az időszakból, hogy a minőségbiztosítási koordinátor leterheltségének csökkentése érdekében a Szenátus létrehozta a Minőségbiztosítási Előkészítő Bizottságot, amelyet azonban 2025. júniusában fel is számolt, bár ez a testület volt hivatott kifejezetten szakmai szempontok mentén végezni az ezirányú feladatokat. A felszámolás oka – adatvédelmi szempontok – valójában nem egyértelműen alátámasztott, ugyanakkor a minőségbiztosítási koordinátor leterheltsége továbbra is nagyfokúnak ítéltető.

A honlapon önálló dokumentumként elérhető Minőségbiztosítási szabályzatot még az előző rektor hagyta jóvá (2019. november 12.), amelyben az Intézmény Küldetésnyilatkozata is megtalálható. Továbbá a Minőségpolitikai Dokumentum jóváhagyója szintén az előző rektor. Ugyanakkor a Minőségbiztosítási szabályzat az SZMSZ egységes szerkezetbe foglalt változatában már az új rektor által ellenjegyzett változat található meg (2025. június 27.), amelyben láthatók ugyan a változások időpontjai (8 alkalommal került sor változtatásra az előző rektori ciklus lezárását követően), de a változtatások tartalmi jellemzőinek nyomomonkövethetősége nem biztosított. Továbbá a korábbi változatú Minőségbiztosítási szabályzat mellékletei, így a Küldetésnyilatkozat sem érhetők el a legfrissebb változatban.

Az Intézmény a minőségbiztosítási szervezetirendszer működtetéséhez egy szokatlan megoldást alkalmaz, miszerint a Szenátus egyben a Minőségbiztosítási Bizottság is. Ez a működési forma reálisan nem teszi lehetővé az egyes döntéselőkészítési és -hozói szintek közötti jogok gyakorlását, felelőségek megosztását. A PRTA menedzsmentjének tagja a minőségbiztosítási koordinátor, de feladatköre szoros átfedést mutat a rektor ezirányú feladatkörével, ami megkérdőjelezi az operatív és vezetői hatáskör valódi elkülönülését. A látogatási alkalom során világossá vált, hogy a gyakorlatban nem a teljes Szenátus vesz részt a minőségbiztosítási tevékenységekkel kapcsolatos operatív ügyek egyeztetésében, hanem egy szűkebb körű – rektor, rektorhelyettes, minőségbiztosítási koordinátor – munkacsoport keretében zajlanak az ezirányú egyeztetések.

Az Intézmény organogramjában – szintén szokatlan módon – az intézetek és a rektor közötti kapcsolatot a minőségbiztosítási koordinátoron keresztül ábrázolja. Ezt az intézetek és a rektor közötti közvetett kapcsolatot a szóbeli interjúk során elhangzottak nem támasztották alá, inkább tekinthető közvetlennek ez a kapcsolat, mintsem közvetettnek.

Az intézményi stratégiai tervekről az Intézmény vezetésével folytatott interjú során kirajzolódtak azok főbb irányvonalak, ami mentén tervezik és szervezik a működési folyamatokat, allokálják erőforrásaikat (pl. ingatlanfejlesztések, kapcsolati háló, további együttműködések körének bővítése,

szakindítások, tudományos teljesítmény növelése), ugyanakkor ezen stratégiai tervekhez kapcsolható konkrét, mérhető minőségcélok, indikátorok, célértékek explicit módon továbbra sem jelentek meg egyik dokumentumban sem, noha az előző akkreditációs eljárás során ez fejlesztési javaslatként került meghatározásra. Az IFT ugyan rögzít akcióterveket a 2026–2030 időszakra tanévenkénti ciklusokra, de azok nem kerültek alábontásra ténylegesen elérendő minőségcélokká, illetve a megvalósulás nyomon követését biztosító cselekvési tervek sem állnak rendelkezésre. Az évenkénti minőségbiztosítási értékelő jelentés sok hasznos információt rögzít, ugyanakkor az eredmények tényleges értékelése alapján szükségesnek tekinthető intézkedések, cselekvési tervek – rögzítve abban a konkrét feladatokat, felelősöket, határidőket – pl. egy táblázatba összesítve, áttekinthető módon nem áll rendelkezésre. Gyakorlati szempontból nehezen kezelhető, hogy egy 75 oldalas anyagból kell kikeresni az aktuálisan szükséges intézkedéseket, elvégzendő fejlesztéseket, és azok teljesülésének nyomon követését.

Az intézményi tervek, célok legfőbb belső kommunikációs fóruma a Szenátus, melynek hatékony működéséről az interjúk során több megerősítés is érkezett a Bizottság felé.

Az interjúk során elhangzottak alapján úgy ítéltető meg, hogy az ESG-standardok ismerete és értelmezése, valamint gyakorlatban történő alkalmazása a szervezeten belül még nem mutat egységes képet, de egyértelműen azonosítható az eziránti elköteleződés mind az oktatási, mind az oktatást támogató szervezeti szinteken.

A már működő minőségbiztosítási folyamatok továbbvitele és a még hiányzó folyamatok kifejlesztése számos feladatot jelöl ki az Intézmény számára, amelynek során az ESG-standardok mentén történő tudatos építkezés a kívánatos.

Biztosítani szükséges, hogy az intézményi szereplők (oktató és nem oktató munkatársak, hallgatók) az intézményi célok megvalósításába aktívan bevonódjanak, értsék, alkalmazzák, teljesítsék az ESG elvárásait folyamat- és rendszerszinten egyaránt.

Összeségében: a minőségbiztosítás területén eddig kialakított gyakorlatok jól működnek, a különböző mérési folyamatok (belső, külső partneri körben) rendszeresek, de az ESG-standardok ismerete és értelmezése, valamint gyakorlatban történő alkalmazásuk a szervezeten belül még nem mutat egységes képet. A minőségi oktatási és szolgáltatási folyamatok iránti elköteleződés az oktatási, és az oktatást támogató szervezeti szinteken egyértelműen azonosítható mind a már eddig megtett intézkedések, mind a jövőre vonatkozó tervek alapján. Az ESG-standardok szerint elvárható folyamatok közötti kapcsolatrendszer azonban még nem kiforrott, nem mutatja egyelőre a rendszerszintű működés képét, inkább szigetszerű jó megoldásokat lehet tapasztalni. Ezen folyamatok rendszerbe foglalására van szükség, amelyhez a minőségügyi koordinátor szakmai szakértői közreműködése stabil háttérrel tud biztosítani.

Javaslatok

- Az ESG elmélyültebb értelemezésének elősegítése a szervezet különböző szintjein és a napi működési folyamatokban történő alkalmazhatóságuk azonosítása, gyakorlatba történő átültetésük mind az oktatási, mind az oktatásszervezési és egyéb oktatást támogató folyamatokba. Ehhez nélkülözhetetlen egy részletes ESG tréning biztosítása minden érintett szereplő számára.
- A Minőségbiztosítási szabályzat aktuális változatának teljes terjedelemben – mellékletekkel együtt – történő közzététele szükséges az érintettek számára. Ennek során javasolt megfontolni annak lehetőségét, hogy egy operatívabb jellegű, a mindennapi működési gyakorlattal és az ESG-

standardokkal való konkrétabb, szorosabb összhang megteremtését célzó dokumentummá történő átalakítást is végeznek.

- Javasolt az Éves minőségbiztosítási értékelő jelentés szerkezetének, felépítésének is az ESG-standardok mentén történő átstrukturálását megfontolni.
- Az intézményi stratégiai tervezési tevékenység során törekedni kell a különböző igény- és elégedettségmérési eredmények, valamint az egyéb területeken realizált teljesítménymérések eredményeinek a jelenleginél láthatóbb módon történő visszacsatolására.
- Az IFT-ben rögzített akciótervek alapján javasolt olyan konkrét, mérhető minőségcélok meghatározása, amelyekhez kapcsolódnak indikátorok, célértékek, felelősök, határidők, esetleg még erőforrásigények is. Továbbá gondoskodni szükséges azok teljesülésének nyomon követéséről, eredményességük értékeléséről és a további szükséges beavatkozások meghatározásáról (cselekvési/intézkedési tervek).
- A Szenátus mint Minőségbiztosítási Bizottság további működési formájának felülvizsgálata mindenképpen indokolt annak érdekében, hogy a döntéshozók, -hozó szintek elkülönülhessenek egymástól. Javasolt a tényleges működési gyakorlat – minőségbiztosítási munkacsoport működése – rögzítése a szabályzatokban.
- Szükséges felülvizsgálni azt a szabályt, hogy a Minőségpolitikai dokumentum, illetve az egyéb szabályzatok frissítése, folyamatos figyelemmel kísérése kinek a hatáskörébe tartozik mert a jelenlegi szabályozás ellentmondásos (egyik helyen a Szenátus, másik helyen egy-egy oktató került nevesítésre felelősként).

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Standardok: *Az intézmények rendelkezzenek folyamatokkal képzési programjaik kialakítására és jóváhagyására. A képzési programokat úgy kell kialakítani, hogy elérjék kitűzött céljaikat, beleértve az elvárt tanulási eredményeket. A program révén megszerezhető képesítés legyen világosan meghatározott és közzétett, utalással a nemzeti képesítési keretrendszer megfelelő szintjére, s ennek révén az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerére.*

Az intézmények folyamatosan kísérik figyelemmel és rendszeres időközönként tekintsék át képzési programjaikat, biztosítandó, hogy azok elérjék kitűzött céljaikat, illetve megfeleljenek a hallgatók és a társadalom igényeinek. Ezen értékelések eredményezték a programok folyamatos javulását. Az ennek folytán tervezett vagy megtett intézkedéseket minden érdekelt felé közölni kell.

Az Intézmény öt képzést kínál: nappali tagozaton a református teológia osztatlan és a katechéta-lelkipásztori munkatárs alapszakot, szakirányú továbbképzésben a református hit- és erkölcstanoktatói, szaklelkigondozó és homiletikai képzéseket.

A képzések indítására vonatkozó szabályozási rendszert az SZMSZ tartalmazza (10. fejezet III. pont), míg a *Minőségirányítási rendszer, irányelvek és szabályzat* c. dokumentum a szakok rendszeres értékelésére vonatkozóan ad útmutatást. A DPR- és ETN-adatok, a fenntartói és munkaadói elvárások alapján új szakok/képzések létesítésére és indítására kerülhet sor. Az intézmény szoros kapcsolatot ápol a Pápai Református Gimnáziummal, ahol a hallgatók rendszeresen nyújtanak tájékoztatást az Akadémia képzéseiről, illetve a diákok is részt vesznek az Akadémia nyílt napjain és egyéb programjain.

Az új képzések indítása kapcsán az intézmény elsősorban a hallgatói visszajelzéseket, valamint az Egyházkerület és a gyakorlóhelyek igényeit is figyelembe veszi. Ennek eredményeképp – együttműködve a Veszprémi Érseki Főiskolával – hittanár-nevelőtanár osztatlan képzés indítása van folyamatban, ezzel egy új képzési terület, a pedagógusképzés színesítheti 2027-től az Akadémia képzési portfólióját. A felvételi eljárásban elsősorban az intézményben végzett katechéta-lelkipásztori munkatárs szakos hallgatók jelentkezésére számítanak majd. A fenntartó és az egyházi fenntartású szociális intézmények vezetői részéről érkezett igényekre reagálva egy új alapszak, a diakónia alapszak képzéértékelési beadványán is dolgoznak az intézmény oktatói és 2026 őszén – a végzett hallgatók kezdeményezése alapján – elindulhat a Biblia-alapú lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak.

Az Akadémia minőségbiztosítási rendje önértékelésen alapul, melynek keretében vizsgálja és értékeli a képzési portfóliót. Az önértékelések a honlapon elérhetők. Az SZMSZ 10. fejezete alapján, az elkészített éves minőségbiztosítási jelentések tartalmazzák a végzett hallgatókat foglalkoztató munkáltatók elégedettségi vizsgálatait is. A képzési programok értékelésekor figyelembe veszik a szakmai vezetők által a szakmai gyakorlatot teljesítő hallgatókról készített értékeléseket is.

A képzések programjára és indítására vonatkozó javaslatokat minőségbiztosítási szempontból a Szenátus értékeli. A Szenátus tagjainak, mint a Minőségbiztosítási Bizottság tagjainak joga van a képzési-kutatási dokumentumok, feladattervek, jelentések tanulmányozására, az órák, foglalkozások látogatására. A szakfelelős ellenőrzi a szak tantervében foglaltak megvalósulását, javaslatot tesz a szak tantervének módosítására. A honlapon található legfrissebb (2025/2026. tanévre vonatkozó) Tanulmányi Tájékoztató szerint a katechéta-lelkipásztori munkatárs alapszak mintatantervét a 2012. évi módosítás után 2024-ben finomhangolták, ezáltal az gyakorlatiasabbá vált. Az osztatlan teológia mesterképzés 2018-ban elfogadott tanterve került az idei Tanulmányi Tájékoztatóba., azaz nem igazolt a képzés felülvizsgálata az Nftv. 114/P.§-a alapján. A szakmai gyakorlatok megszervezésének és lebonyolításának kiemelt szerepet szán az intézmény, a gyakorlatokat vezető szakemberek kiválasztására különös figyelmet szentelnek – a szakmai kiválóság és a relevancia szempontjait tartják szem előtt.

A tantárgyi programokat, tematikákat a tárgyfelelősök és intézetvezetők rendszeresen felülvizsgálják, az oktatók tudományos eredményeit a kurzusok tartalmába beépítik. A tantárgyi tematikák tanulási eredményeket nem tartalmaznak.

Az intézménynek nincs szabályzata a kreditértékek meghatározására, illetve a tantárgyak hallgatói munkaóráinak becslésére.

Az alacsony oktatói és hallgatói létszám miatt, a szabályzatokban leírt minőségbiztosítási folyamatokon túl, hangsúlyos szerepe van az informális felméréseknek, megbeszéléseknek. Ez azt is eredményezi, hogy nincs számszerű oktatói kreditterhelés vizsgálat, az új szakok esetén a tantárgyfelelősök terhelése nem kimutatható.

Összegezve: az Intézmény szabályzatai támogatják a képzési programok ESG szerinti kialakítását és azok figyelemmel való kísérésére vonatkozó eljárásrend megalkotását. Az oktatói és hallgatói fórumokon elhangzottak alapján megállapítható, hogy ennek gyakorlatban való alkalmazása még fejlesztésre vár, a rendszer formalizáltságának és mérhetőségének további erősítése indokolt.

Javaslatok

- Javasolt a képzési programok rendszeres értékelése, biztosítva azok célorientáltságát, a tanulási eredmények teljesülését, valamint a munkaerőpiaci igényekhez való igazodást.

- Javasolt a tantárgyleírások rendszeres áttekintése.
- A hallgatói létszám növelése érdekében tervezett újabb képzések kapcsán javasolt a mikrotanúsítványt adó képzési lehetőség számbavétele is.

A működő szakok értékelése

Az intézmény biztosítja a fenntartója, a Magyarországi Református Egyház Dunántúli Egyházkerülete számára a lelkészutánpótlást. Annak ellenére, hogy a képzés a 20. század második felében szünetelt, a jelenlegi Akadémia a több évszázados hagyomány büszke örököse, és annak szellemében folytatja a református lelkészek képzését. Ugyanakkor a 21. század kihívásaira is igyekeznek reflektálni.

A Pápai Református Teológiai Akadémián két szak – egy alapképzési és egy osztatlan – működik: a Katechéta-Lelkipásztori Munkatárs alapképzési szak és a Református teológia osztatlan szak (lelkipásztor szakirány). Ez a két szak igen jelentős előtörténettel és szakmai tapasztalattal rendelkezik, illeszkedve a Magyar Református Egyház és a fenntartó stratégiai elgondolásához.

Az Nftv 91. § (6) és (7) bekezdései alapján a hitéleti képzés tartalmának meghatározása, a képzésben részt vevő oktatókkal, tanárokkal kapcsolatos követelmények rendszerének kialakítása az egyházi felsőoktatási intézmény joga és felelőssége is egyben. A képzések a fenntartó által meghatározott és jóváhagyott KKK alapján működik, amely biztosítja az egyházi és állami szabályozási elvárásoknak való megfelelést.

Formai szempontból a Bizottsága úgy látja, hogy az előírt tárgyszerkezet alkalmas arra, hogy a fenntartó által előírt képzési és kimeneti követelményeket a hallgatók elérjék, amennyiben a bemeneti követelményeknek megfelelnek. Ugyanakkor javasolt a képzési kimeneti kompetenciákat rendszeres időközönként felülvizsgálni a fejlődő pedagógiai szemlélet és a változó társadalmi környezet fényében, majd az egyes tárgyleírásokat úgy kialakítani, hogy a KKK tanulási céljainak az elérése explicit módon megjelenjen a tárgyszerkezetben, tárgyleírásokban is.

A 21. századi készségek elsajátítását támogatják az idegen nyelvi kompetenciákat erősítő órák, valamint a nagyszámban megvalósuló kimenő és bejövő hallgatói mobilitások is. Támogatandó lenne az idegen nyelven megvalósuló szakkurzusok számának a növelése, valamint a nem magyar oktatási nyelvű társintézményekkel való együttműködések további erősítése is. Ugyanakkor az interkulturális kommunikáció egyik formája egyházi kontextusban a felekezeti párbeszéd, és az intézmény az elmúlt időszakban örömdetesen erősítette a kapcsolati hálóját nem református intézményekkel. A 21. századi kompetenciák közül a digitális jártasság – napjainkban a mesterséges intelligencia kreatív, kritikai, de ugyanakkor etikus használata – szintén megjelenik bizonyos kurzusokon.

Református teológia egységes, osztatlan képzés

Az intézmény hitéleti küldetésének hagyományosan központi eleme, melynek szerepe elsődlegesen a fenntartó egyházkerület lelkész-szolgálatára igényeinek betöltése.

A tanterv átlátható struktúrát mutat: alapozó ismeretek, a szakmai törzsanyagon belül szentírásstudományi és szisztematikus teológiai modul jelenik meg; illetve önálló egységként történeti- és gyakorlati teológiai modulok. A differenciált szakmai ismeretek kimondottan a lelkipásztori szakiránynak felelnek meg, és a lelkész képzésre szolgálnak.

A tanterv kialakítása lehetővé teszi az egyéni tanrend szerinti oktatást, melyet a hallgatók jelentős száma igénybe is vesz.

A tantárgyakhoz, kevés kivétellel, kis óraszám és kis kreditérték tartozik. A tanterv ezért nagyon sok tárgyból áll, amely a szétaprózódás veszélyét hordozza. Ha egy kurzust heti 2 órában vesz fel a hallgató 2 kreditért, akkor a kreditszámnak megfelelő átlagos munkaidő (2×30 óra) közel fele kontaktórára megy el. Néhány kurzusnak magasabb a kreditértéke, azaz nagyobb szerepet kap a kontaktórán kívül az önálló munka. A modern, például projektalapú, felfedező jellegű pedagógiai módszerek általában nagyobb szerepet szánnak annak, hogy a hallgatók önállóan, kontaktórán kívül konstruálják meg a tudást.

A tárgyleírások tartalmazzák a tanulási célként kitűzött kompetenciaelemeket. Ezek között öröndetesen nagy hangsúlyt kap a felkészítés a *lifelong learning*-re. Érdemes a tanulási célokat minden esetben mondat formájában és minél specifikusabban megfogalmazni, továbbá a hasonló célokat kitűző tárgyak tanulási céljait egymástól szükség esetén megkülönböztetni. Ugyanis, ha a tanulási célként kitűzött kompetenciák egzakt módon meg lettek határozva a tárgyleírásokban, az megkönnyíti a kreditelismerés során a kredit megállapításának alapjául szolgáló tudás összevetését (vö. Nftv 49. § (5)), valamint átláthatóbbá teszi annak vizsgálatát, hogy melyik kurzus mennyire éri el a célját, tölti be a képzésben kitűzött funkcióját. De motorja az oktatási innovációnak is, mert a kurzusát megújító oktató az oktatás jól meghatározott céljaiból indulhat ki, nem pedig a korábbi, megszokott tanmenetektől. Éppen ezért szükséges a tantárgyleírásokat minél hamarabb felülvizsgálni.

A tárgyleírások helyenként annyira részletesek, mintha kurzusleírások lennének. Egy oktató dönthet úgy, hogy új módszertant alkalmaz a tárgyleírásban előírt tanulási célok elérése érdekében: ebben az esetben a kurzusleírás változhat a tárgyleírás változatlanul hagyása mellett. Érdemes a tárgyleírásokban a módszertant csak annyira specifikálni, hogy az az oktatási innovációnak ne legyen gátja.

Javaslatok:

- Javasolt a tanterv következő felülvizsgálata során megfontolni annak a lehetőségét, hogy kevesebb, de nagyobb kreditértékű tárgy révén csökkentsék a tanterv zsúfoltságát, és nagyobb szerepet kapjanak a kontaktórán kívüli tanulási tevékenységek (például egyéni és csoportos projekt munkák, tükrözött osztályterem, felfedező tanulás stb.).
- A tantárgyleírások felülvizsgálata javasolt, esetenként pontosítva a tanulási célokat és eredményeket.
- Az intézménynek érdeke a fenntartójától egy olyan KKK-t kérni, amely a szokásos, a tárgyleírásokban már alkalmazott négyes struktúra szerint részletezi a kompetenciaterületeket.

Katechéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak

Az intézmény hitéleti profiljának másik alapvető pillére. A képzés célja református hittanoktatók képzése. A szak működtetése a fenntartói és egyházi igényekhez illeszkedik, így itt erősen dominál a társadalmi szerepvállalás. A képzés kis létszámú évfolyamokkal is elindul, ami az intézmény küldetésalapú működését jelzi.

Az alapozó ismeretek között műveltségi-vallási és lélektani ismeretek átadását célzó tantárgyak találhatóak, a szakmai törzsanyag bibliaközpontú és a teológiai ismeretek megszerzésére fókuszál, a differenciált szakmai tantárgyak között találhatóak a pedagógiai és valláspedagógiai jellegű tantárgyakat, és így a teológiai és gyakorlati elemek összehangolása is megfigyelhető.

A hároméves képzés során az elméleti és a lélektani-pedagógiai tárgyak mellett nagy szerep jut a gyakorlati képzésnek is. Mivel a szak hallgatói sokféle élethelyzetből érkeznek, ezért az intézmény nagy rugalmasságot biztosít, hogy az eltérő hallgatói életutak is sikerre vezessenek. A szak működtetésében több szinten is részt vesz a Dunántúli Egyházkerület, így az intézmény rendszeres visszajelzést kap az érdekeltek (stakeholder-ek: a gyülekezetek, a felekezeti intézmények és az egyházi vezetés) részéről.

A kis óraszámú, kis kreditszámú tárgyakra tett előbbi megállapítás erre a szakra is érvényes. A tárgyleírásokat a katechéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szakon is újra gondolni szükséges a fenti szempontok figyelembevételével. Ezt elősegíthetné, ha a fenntartó olyan KKK-t bocsátana ki, amely a tárgyleírásokban már alkalmazott négyes struktúrában részletezné az elvárt kompetenciákat.

A szabadon választható tantárgyak között a szak megkülönböztet „szabadon választható szakmai tanegységeket” és „szabadon választható műveltségi tanegységeket”. Habár az elfogadható kurzusok és intézményen kívüli tevékenységek tárháza meglehetősen bő, nem teljesül maradéktalanul az a szabadság, amelyet az Nftv 49. § (5) és az Nftv. Vr. 54. § (2) előír.

A HÖK bevonása aktív, a hallgatói jelzések közvetlenül megjelennek a szakmai döntésekben. Az infrastrukturális körülmények mindenben megfelelőek, így azok az Akadémián folyó oktatást teljes mértékben segítik.

Javaslatok:

- Javasolt a tanterv következő felülvizsgálata során megfontolni annak a lehetőségét, hogy kevesebb, de nagyobb kreditértékű tárgy révén csökkentsék a tanterv zsúfoltságát, és nagyobb szerepet kapjanak a kontaktórán kívüli tanulási tevékenységek (például egyéni és csoportos projekt munkák, tükrözött osztályterem, felfedező tanulás stb.). Illetve a gyakorlati óraszám további növelése is indokolt lehet.
- A tantárgyleírásokat frissíteni szükséges, esetenként pontosítva a tanulási célokat és eredményeket.
- Az intézménynek érdeke a fenntartójától egy olyan KKK-t kérni, amely a szokásos, a tárgyleírásokban már alkalmazott négyes struktúra szerint részletezi a kompetenciaterületeket.

- A szabadon választható tantárgyak vonatkozásában teljesülnie kell az Nftv. és az Nftv. Vr. által előírt szabadságnak.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

Standard: *Az intézmények biztosítják képzési programjaik olyan megvalósítását, amely aktív szerepre ösztönzi a hallgatókat a tanulási folyamat létrehozásában. A hallgatók értékelése tükrözzé ezt a megközelítést.*

A hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés figyelemmel kísérése az önértékelési dokumentum és az intézményi látogatás során lezajlott beszélgetések alapján is jellemzően informális csatornákon keresztül zajlik, elsősorban az alacsony hallgatói létszámból adódóan. Az informális csatornákon keresztül zajló figyelemmel kísérés a kisebb hallgatói közösségek esetében nem ismeretlen gyakorlat, azonban elemzési és fejlesztési szempontból korlátokat jelent.

Az aktuális, az elmúlt egy évben módosított szabályzatok, melyek mind a hallgatók, mind a külső érdeklődők számára elérhetők az Akadémia weboldalán, az ESG 1.3. standardjának teljesülését biztosítják.

A nappali tagozatos, osztatlan református teológia, illetve a katechéta-lelkipásztor munkatársi alapszakos hallgatók tanulmányi eredményeit az oktatók napi szinten követik, jellemző a személyes kapcsolattartás. A hallgatók átlagéletkora 37 év, ezért a nappali tagozatos hallgatók – munkahelyi, családi okokra hivatkozva – harmada kér és kap kedvezményes tanulmányi rendet. Számukra az oktatás hétvége tömbösítve zajlik, de lehetőség van az órákra online is bejelentkezni. A helyszíni látogatás során a bizottság részéről felmerült a képzés levelező tagozaton történő indítása, hiszen így csökkenne a kérvények száma, de az intézmény vezetése ettől elzárkózik. A kedvezményes tanulmányi rendben érintett hallgatók a hétvégi konzultációk alkalmával kollégiumi férőhelyet igényelhetnek és kaphatnak. A passziválás után visszatért hallgatóknak lehetőségük van az oktatás folyamatába bekapcsolódni, a hiányzó tárgyakat pótolni, akár a mintatantervtől eltérő ütemezésben is.

A szabadon választható tárgyak teljesítése – szaktól függően – kiváltható gyülekezeti vagy iskolai hittanoktatással, esetleg nyári táboroztatással, illetve az előző tanulmányok során megszerzett kreditekkel.

Az egyéni tanulmányi utak a kreditrendszer alapelvei szerint biztosítottak. A külföldi résztanulmányokon részt vett tanulók, illetve a passziválás után visszatérő hallgatók tanulmányainak folytatása biztosított, a tárgymeghirdetések eltérhetnek a mintatantervben közöltektől.

Annak érdekében, hogy a diplomát a képzési időn belül megszerezzék a hallgatók – két félév átlagában elvárt az 50 kredit teljesítése. Az egy tanévre előírt 50 kreditbe a kreditátvitellel átvett tanegységek – az Erasmus és Makovecz programokban megszerzett kreditmennyiség kivételével – nem számítanak bele. A Szenátus egyedi mérlegelés alapján a hallgató kérelmére ezen rendelkezéstől eltérhet. A Kreditátviteli Szabályzat az előző tanulmányok beszámítására vonatkozó folyamatokat jól definiálja. Az Erasmus programban részt vevő hallgatók kreditelismerési folyamata problémamentes.

Bár jelenleg nincs az Akadémiának fogyatékossgal élő hallgatója, de az intézményi szabályzat alapján a tanulmányok folytatására és sikeres befejezésére a lehetőség ebben az esetben is adott.

A TVSZ egyértelműen meghatározza a követelmények teljesítésére, értékelésére, az abszolutórium megszerzésére vonatkozó szabályokat. Az elmúlt években – különösen a Covid idején – a hibridoktatás is előtérbe került, mely elsősorban a családos vagy a munkahellyel rendelkező hallgatók tanulmányait

segíti. A digitális tananyagot elsősorban az idegen nyelv oktatása során hasznosítja az Intézmény. A látogatás során az oktatók különféle oktatási módszerekről számoltak be: interaktív óra, gamification, tükrözött osztályterem – bár ez utóbbit a hallgatói interjúk nem igazolták. A MAB-os oktatói kérdőívek visszajelzései alapján az oktatók egy jelentős hányada nem ismeri – vagy ismeri, de nem használja – a modern oktatási, oktatásszervezési eljárásokat, értékelési módszereket.

Az Intézmény tutorális rendszert működtet, az adott évfolyam tutora nyomon követi a hallgatók tanulmányi eredményeit és a lelki egészségét is. A hallgatók visszajelzései alapján nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a mentális egészségre, a spirituális foglalkoztatás elengedhetetlen. Az intézmény vezetésének tájékoztatása szerint a soron következő félévtől ez már megoldott lesz.

A panaszkezelésre van szabályozott eljárás, de mind a hallgatók, mind az oktatók beszámolója alapján a hallgatók az észrevételeiket, esetleges kifogásaikat informálisan, szóban közvetítik az oktatók vagy a tanulmányi ügyintéző felé, de akár a Rectori Hivatal vezetőjével és a rektorral való személyes konzultációra is lehetőséget biztosít az Akadémia. A hallgatói elégedettségmérés elsősorban kurzusértékelésre tér ki, panaszkezelésre vonatkozó elégedettséget nem tartalmaz.

A hallgatók által szemeszterenként kitöltött, minőségbiztosítási célokat szolgáló kérdőív kérdései elsősorban a tantárgyak használhatóságára, a tantervben elfoglalt helyükre, a kontaktórák menetére, megtartására, a konzultációk terén tapasztalható oktatói rugalmasságra, az oktatók felkészültségére, előadásmódjára, segítőkészségére, a számonkérés méltányosságára, valamint tanulmányi adminisztrációra vonatkoznak. Ezek értékelése félévről félévre megtörténik, az eredmények a honlapon nyomonkövethetők.

Az oktatókkal folytatott beszélgetések során elhangzott, hogy az ETN adatait, a záróvizsgák és a hallgatók tanulmányi eredményeit a tantervek átalakításánál – elsősorban a követelmények meghatározásánál –, új szakok indításánál figyelembe veszik, bár erre vonatkozó kimutatás, elemzés nem érhető el.

Összegezve: az Akadémia rendelkezik a standard teljesülésének keretrendszerét biztosító szabályzatokkal, melyek elérhetőek az intézmény weboldalán. A tanegységek hasznosságára, a kontaktórák menetére, a vizsgarendszer korrektségére, az oktatók felkészültségére és segítőkészségére vonatkozó felmérések és azok eredményei elérhetőek, de jellemzően az informális beszélgetések, személyes konzultációk, szóbeli kifogások vagy jelzések szolgáltatják a visszacsatolás alapját.

javaslatok

- A hallgatói jogviszony halasztására vonatkozó, a TVSZ-ben rögzített előírást az Nftv-hez szükséges igazítani.
- Javasolt az intézményben az anonim panaszkezelés rendszerének kidolgozása és bevezetése.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése

Standard: *Az intézmények következetesen alkalmazzák a teljes hallgatói életciklust lefedő, előzetesen meghatározott és közzétett szabályzataikat, például a hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése tekintetében.*

A TVSZ – amely akárcsak más releváns szabályzatok (Felvételi és Átvételi Szabályzat, Térítési és Juttatási Szabályzat, Hallgatói Minősítési Eljárás Szabályzata, Legációk Szabályzat, Kreditátviteli Szabályzat, Erasmus+ Szabályzat) nem az SZMSZ mellékletei, hanem különálló dokumentumok, és könnyen elérhetők az Akadémia honlapján. Továbbá, részletesen tartalmazzák a standardban megfogalmazott területeket. Doktori képzést nem folytat az Akadémia, így erre vonatkozó szabályzat nincs. A Rektori Hivatal és a tanulmányi előadó (a honlapon: tanulmányi titkár) feladatkörét az SZMSZ és a TVSZ határozza meg.

Az évente lezajló minősítési eljárás – habár annak tárgya elsősorban a felekezeti alkalmasság megállapítása – kiváló eszköz a hallgatók előrehaladásának a követésére és a kétirányú visszajelzésekre. Ezen túl a hallgatók előrehaladásának a nyomon követése, az intézmény kis méretére hivatkozva, elsősorban személyes, informális eszközökkel történik, például a mentorrendszer segítségével. Az egyes hallgatókat érintő számos kérdésben a Szenátus nyilvános ülésein – de facto az oktatók teljes közösségének bevonásával – születik döntés.

A felvételi eljárás a fenntartó egyház belső törvényeinek megfelelően, az egyházkerülettel szorosan együttműködve történik. A felvételi eljárásnak része egy alkalmassági vizsga is, melyet a Felvételi és Átvételi Szabályzat részletesen bemutat. Az itt leírt szempontok és eljárások megállapítása a felekezeti fenntartó hatáskörébe tartozik. Megjegyzendő, hogy az ESG 1.8 standard kapcsán majd felvetődik, hogy a Felvételi és Átvételi Szabályzatban említett, a pályaalkalmasság vonatkozásában kizáró okoknak minősülő körülményeket a honlap felvételizőknek szóló tájékoztatója nem tartalmazza.

A TVSZ 46. § (3) szerint a TVSZ melléklete rögzíti a szakdolgozat tartalmi és formai követelményeit. Azonban a vonatkozó 1. Melléklet valójában csak a formai követelményeket tartalmazza, azokat viszont alapos részletességgel. Fontos lenne a tartalmi követelményeket meghatározni legalább fő vonalaiban, miközben érdemes lehet a formai elvárások egy részét egy szabályzatnak nem minősülő szakdolgozati útmutatóba áthelyezni.

A TVSZ 52. §-ban érvényesíteni kell az Nftv. Vhr. 59. § (1)-beli azon előírást, amely szerint a záróvizsgabizottság legalább egy tagja egyetemi vagy főiskolai tanár, illetve egyetemi vagy főiskolai docens legyen.

A Kreditátviteli Szabályzat (10) pontja aszimmetrikusan kezeli a református teológiai akadémiákon és a más felsőoktatási intézményekben teljesített krediteket. A kreditbefogadás során a képzési szintek megfeleltetéséből kiinduló ekvivalencia elvéről (amely ellentétes Nftv. Vhr. 54. § (7)-tel) fontos lenne mielőbb áttérni az Nftv.-ben megfogalmazott elvre, amely kizárólag a „kredit megállapításának alapjául szolgáló tudás” (a tanulási eredmények) összevetéséből indul ki – függetlenül a képzési szintektől vagy a másik felsőoktatási intézmény felekezeti hovatartozásától. Természetesen nem szükséges befogadni egy BA-s kreditet, ha annak elvárt tanulási eredményei nem felelnek meg az elismertetni kívánt MA-s tárgy kimeneti követelményeinek, de lehetnek ellenpéldák. Hasonlóképpen, egy nem református intézményben szerzett kredit nem feltétlenül fedi le a leginkább felekezetspecifikus tárgyak

követelményeit. Más tárgyak esetén viszont nem indokolt a szabályzat aszimmetrikus megfogalmazása.

Dicséretes, hogy a négytagú Kreditátviteli Bizottság tagjainak 50%-a hallgató, bár az Nftv. 12. § (5) szerint ez nem lenne szükséges. Viszont minőségbiztosítási kérdéseket vet fel, ha a Kreditátviteli Bizottság tagjainak többsége nem olyan személy, aki oktatóként átlátja, érti és képviseli az Intézmény oktatási filozófiáját. A Kreditátviteli Szabályzat (1) pontja oktató tagokról (többes számban) és elnökről tesz említést, a (2) pont azonban nem tesz említést oktató tagokról, és a Szenátus által delegált elnökre vonatkozóan sem írja elő, hogy oktatónak kellene lennie (még ha feltételezhető is, hogy erre gondolt a szabályzat megalkotója, és a gyakorlatban ez történik).

A tanulmányok folytatásához szükséges intézményi szabályzatok a honlapon rendelkezésre állnak. A szabályzatok az elmúlt öt évben folyamatosan megújultak. A TVSZ rendelkezései a tanulmányok folytatására és lezárására vonatkozóan teljeskörűek. Az Nftv., illetve annak végrehajtásáról szóló Korm. rendeletnek megfelelően a Kreditátviteli Szabályzat tartalmazza a kreditrendszerű képzés sajátosságait, a kreditelismerés szabályait. A Kreditátviteli Bizottság tagjainak fele hallgató, így a kreditátviteli kérelmek ügyében – különös módon – a hallgatók is véleményt nyilváníthatnak. A Kárpát-medencei református hittudományi egyetemek/főiskolák mintatantervei – a Selye János Egyetem tanterveinek kivételével – egymással összhangban vannak, így az intézmények közötti átjárás, a kreditek elismerése zökkenőmentes.

Az Erasmus Felsőoktatási Charta szellemében javasolt, hogy ha az Erasmus+ kreditmobilitáson részt vevő hallgató teljesítette a képzési megállapodásban (learning agreement) vállalt krediteket, akkor azokat automatikusan, a Kreditátviteli Bizottsághoz benyújtandó utólagos kérelem nélkül lehessen beszámítani [vö. Erasmus Szabályzat 27. § (3) bekezdés].

A szabadon választható tárgyak tekintetében az Intézmény kurzusok széles kínálatát biztosítja a hallgatóknak. A Kreditátviteli Szabályzat értelmében *„[elgyetemi, főiskolai szintű, nem teológiai oklevél esetén az értelmiségi sáv teljesítettnek tekinthető]”,* ami egyfajta automatikus kreditelismerésnek tekinthető a szabadon választott kreditek vonatkozásában. Fontos, mindazonáltal, hogy maradéktalanul teljesüljön a szabadon választható tárgyak szabadsága az Nftv. Vhr. 54. § (2) bekezdése *„Szabadon választható tantárgy esetében a felsőoktatási intézmény nem korlátozhatja a hallgató választását a felsőoktatási intézmények által meghirdetett tantárgyak körében)”* és az Nftv. 49. § (5) bekezdése *„El kell ismerni a kreditet, ha szabadon választható tárgyra vonatkozik)”* szerint. Szintén megfontolandó, hogy szabadon választható kreditek megszerezhetők legyenek bármilyen önkéntes tevékenység végzésével, a tantervekben nevesített eseteken kívül is.

Az Akadémia rugalmas módon támogatja egyes speciális helyzetű csoportok (például szülés vagy betegség esetén, ill. a fogyatékkal élők) tanulmányi előrehaladását egyéni tantervek engedélyezésével, amely lehetőséggel nagyon sokan élnek is.

Más intézményekkel közös képzést jelenleg az Akadémia nem folytat, de az elmúlt időszakban több együttműködési szerződést is aláírt. A (rövid távú) hallgató és munkatársi mobilitás lehetőségeivel, mind bejövő, mind kimenő irányban, az Akadémia kimagaslóan él – igaz, elsősorban Kárpát-medencei, magyar nyelvű viszonylatban.

Javaslatok

- Az Nftv. értelmében a TVSZ-t az SZMSZ részévé kell tenni.
- Ajánlott a szakdolgozatra vonatkozó tartalmi követelmények kidolgozása a TVSZ-ben.

- A TVSZ 52. §-ban érvényesíteni kell az Nftv. Vhr. 59. § (1) bekezdés előírását, amely szerint a záróvizsga-bizottság legalább egy tagja egyetemi vagy főiskolai tanár, illetve egyetemi vagy főiskolai docens legyen.
- Szükséges pontosítani a Kreditátviteli Bizottság összetételét a Kreditátviteli Szabályzatban, valamint garantálni megfelelő oktatói képviseletet.
- A kreditátviteli eljárásban a tanulási eredmények összevetésére szükséges helyezni a hangsúlyt, összhangban a jogszabályokkal (Nftv. és Nftv. Vhr.), valamint bővíteni kell a nem formális és informális tanulás eredményeinek kreditként történő elismerését is.
- A szabadon választható kreditek rendszerét érdemes a jogszabályok terminológiáját követve újragondolni, és elválasztani azokat a kötelezően választható szakmai tárgyaktól.
- Az Nftv. 114/P. § (1) bekezdése értelmében a TVSZ-ben szükséges a mesterséges intelligencia használatát szabályozni. Az Nftv. 114/P. § (2) bekezdésében szereplő elvárásokra is figyelmet szükséges fordítani.
- A Felvételi és Átvételi Szabályzatban a diszlexia és diszgráfia pályaalakalmasságot kizáró okként szerepel, ugyanakkor más csoportok (pl. neurodivergencia) vonatkozásában sem szabályozás, sem tapasztalat nem áll rendelkezésre. Indokolt ezért a szabályzat felülvizsgálata, valamint egységes szempontrendszer kidolgozása az érintett csoportok következetes és méltányos kezelése érdekében.

ESG 1.5 Oktatók

Standard: *Az intézmények biztosítják, hogy oktatóik megfelelő kompetenciával rendelkezzenek. Alkalmazzanak méltányos és átlátható eljárásokat oktatóik toborzására és továbbképzésére.*

Az intézmény oktatói összetétele leképezi az intézményben folyó oktatási és tudományos munkát. Az intézmény új oktatók (részben státuszban, részben pedig óraadóként történő) alkalmazásával kívánja megőrizni a kiegyensúlyozott kreditterhelést azt követően is, hogy 2026 őszétől két új szakkal bővíti az Intézmény a képzési kínálatát. Öröndetes, hogy a MAB-os kérdőívre adott válaszok szerint az oktatók az oktatásra szánt idővel megegyező vagy annál több időt tudnak kutatásra, publikálásra, tudományos munkára szánni. Kiugróan magas az oktatói mobilitásban résztvevők aránya is.

Az SZMSZ, 7. melléklete, az Oktatói, kutatói és tanári követelményrendszer tartalmazza az oktatók kiválasztására és előmenetelére vonatkozó általános, valamint a munkakörönkénti követelményeket. Az Nftv. 91. § (6) bekezdésében írtak értelmében az intézmény jogosult eltérni az Nftv. előírásaitól. Emiatt azonban helyenként csökken a követelményrendszer egyértelműsége. Például az egyetemi tanárra vonatkozóan az Nftv. 28. § (5) bekezdése előírja, hogy „idegen nyelven publikál”. Ezzel szemben az intézményi SZMSZ előírása: „eredményeit – lehetőség szerint – külföldi orgánumban is ismertesse”. Ebbe belefér a határon túli magyar nyelvű publikáció is, miközben a „lehetőség szerint” kitétel rontja a szabály transzparens alkalmazhatóságát.

A rektor és a rektorhelyettes rendszeresen áttekinti az intézmény oktatói-kutatói összetételét. A kis létszám következtében az oktatói összetétel alakítása ad hoc módon történik, a szükségletek és a lehetőségek szerint, az egyházi fenntartóval együttműködésben. Az oktatók szakterületi eloszlása széles, és az oktatási feladatokat tükrözi: többek között a bibliatudomány, a szisztematikus teológia, az egyháztörténet és a gyakorlati teológia területeit fedi le. Az oktatási szempontoknál kisebb hangsúlyt

kapnak a kutatási szempontok, például egy egyedi intézményi kutatási profil tudatos kialakítása. Kivételt jelent ez alól az elsősorban intézménytörténeti és lokális felekezettörténeti fókuszot képviselő Kálvin János Teológiai és Történeti Kutatóintézet.

A minősített oktatók átlagéletkora 51 év, de minőségbiztosítási célként jelenik meg, hogy „*ez a szám ismét 50 alá kerüljön*”. Megfogalmazott célkitűzés továbbá, hogy az egykori hallgatók köréből utánpótlást neveljenek. Anyagilag és erkölcsileg is támogatják az oktatók továbbképzését, a publikációs tevékenységet, a doktori fokozat megszerzését és a habilitációt is.

Az egyéni teljesítményértékelés kevésbé formalizált, általános és tudományosan nem túl ambiciózus célokat tűz ki. Elvárás például legalább egy előadás megtartása a négy házikonferencia egyikén, ennek publikálása intézményi kiadványban, esetleg részvétel a hazai felekezeti Collegium Doctorum és a Dél-Koreai–Magyar Teológiai Fórum munkájában. A kitűzött célok teljesíthetők, az éves oktatói, intézeti és rektori beszámolóokban megjelennek. A minisztériumi teljesítményarányos finanszírozási szerződésben meghatározott kvantitatív mutatók jelentik a fő mérőszámokat. Ezekről az oktatók többek között a szenátusi üléseken kapnak tájékoztatást, és ehhez igazítják tudományos teljesítményüket.

Ezzel szemben szükséges lenne konkrétabban megfogalmazni a belső igényből eredő (kvalitatív és kvantitatív) mutatókat, intézményi, intézeti és egyéni szinten egyaránt. Ezek kiterjedhetnek oktatási, kutatási és harmadik missziós (például felekezeti, művészeti, közösségi) célokra is. Az IFT-ben kitűzött intézményi célokat érdemes intézeti és egyéni teljesítménymutatókra lebontani – az intézmény kis méretéből adódóan akár az egyes egyénekre szabva. Az éves teljesítményértékelések során kitűzhető a célok a következő évre, valamint feltárhatók azok az okok, amelyek miatt az előző évi tervek esetleg nem teljesültek. Ezzel támogatható az egyén fejlődése, amely végeredményben az intézmény fejlődéséhez is elvezet. Továbbá, esetleges intézkedések is meghozhatók válaszként a visszatérő nehézségekre.

Az oktatói munka formalizált hallgatói értékelése mellett a tutorok által gyűjtött információk, valamint a korábbi hallgatók (alumni) körében végzett kérdőíves és informális felmérések is léteznek az intézményben. A különböző csatornákon érkezett jelzések több alkalommal is vezettek egy-egy kurzus újragondolásához, például az oktató módosította az általa használt oktatási módszereket.

A kurzusok megújítása és a felmerülő problémákra való reagálás az oktatói gyakorlat részét képezi. Viszont inkább az intuícióikat követve kísérleteznek. A modern oktatási formák kevésbé terjedtek el, az oktatóknak csak kis része ismeri a kortárs pedagógiai fogalmakat, módszereket és elméleteket. Sokat profitálnának, ha részt vennének az intézmény által szervezett oktatásmódszertani képzéseken.

Az intézmény vezetése a munkatársi elégedettség, a munkatársi túlterheltség, valamint a különböző szolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettség tekintetében elsősorban informális visszajelzésekre támaszkodik, formális elégedettségmérésre nem kerül rendszeres időközönként sor.

Javaslatok

- Pontosítani szükséges az oktatók felé kommunikált tudományos elvárásokat. Javasolt a mennyiségi mutatók mellé minőségi célokat is kitűzni.
- Javasolt az oktatók felsőoktatás-pedagógiai ismereteinek fejlesztése.

- Javasolt bővíteni az oktatók oktatásmódszertani támogatását, akár kurzusok, tréningek, akár coaching és mentorálás formájában, hogy megismerjék és alkalmazzák a kurrens oktatási és értékelési fogalmakat, elméleteket és módszereket.
- Hasonlóképp javasolt támogatni az oktatók tudományos munkáját is, hogy kompetitív megmérettetésekben is részt vegyenek minél többen (pályázatok, nemzetközi folyóiratok és konferenciák stb.).
- Javasolt egy formalizált teljesítményértékelési rendszer bevezetése, amelynek segítségével az intézményfejlesztési célok az egyes kollégák elé állított célokra bonthatók le.
- Szélesíteni szükséges az elégedettségmérések körét, javasolt például a munkatársi elégedettség, a munkatársi túlterheltség, valamint a különböző szolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettség formalizált mérése is.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Standard: *Az intézmények megfelelő finanszírozási forrásokkal rendelkezzenek a tanulási és tanítási tevékenységekhez, valamint biztosítsanak adekvát és könnyen hozzáférhető tanulástámogató feltételeket és hallgatói szolgáltatásokat.*

Az intézményben jelen van egy jól működő tutor rendszer, amelynek részeként a belépő hallgatók évfolyam szinten kapnak egy tutort (évfolyamfelelőst), aki minden esetben az intézmény oktatója. Ez a rendszer nemcsak a belépéskor, hanem a képzés későbbi szakaszában is szervezett programokkal (pl. tanácsadás, vacsora, tea délután) kíséri végig a hallgatókat. Ennek képezik részét az ún. tutorvacsorák is. A hallgatók a képzés első éve után válhatnak tutor csoportot. Ezenkívül oktató és hallgató mentorok is segítik a hallgatók előrehaladását. Jelen van továbbá az intézményben egy lelkes/lelki tanácsadó, jelenleg önkéntes formában tevékenykedik a lelki gondozó emellett 2026/2027. I. félévétől új spirituális munkakör betöltését tervezi az intézmény, szélesebb körű lelki és közösségi feladatok ellátására. A hallgatók között megfogalmazódott az igény a nagyobb létszámú/kapacitású lelkigondozói tevékenységre és a szervezett, akár csoportos alkalmakra is.

A nyelvvizsga kötelezettség eltörlését követően már nem okoz lemorzsolódást a nyelvvizsga hiánya, de ennek ellenére az intézmény 4 féléven keresztül ingyenes nyelvtanulási lehetőséget biztosít a hallgatóknak. A lehetőséget igénybe vevők száma 2020 óta folyamatosan csökken. A nyelvtanulási lehetőség kreditet nem jelent a hallgatók számára, így „külső” motiváció nincs.

A tanulmányi adminisztrációt az intézmény tájékoztatása szerint három fő (rektori hivatalvezető, tanulmányi előadó, tanulmányi titkár, kiegészülve a Gazdasági Hivatal két munkatársával egyes kapcsolódó feladatokban) végzi. Ügyfélfogadás személyesen heti három nap ügyeleti időben, e-mailben és telefonon pedig ezen időpontokon kívül. Az ETN elektronikus ügyintézési lehetőségével a hallgatók eddig nem éltek, ugyanakkor az interjúk során jelezték, hogy az ETN további fejlesztésre szorul.

Az intézmény az állami ösztöndíjak rendszere (tanulmányi ösztöndíj, NFÖ, ISZTÖ, Bursa Hungarica, külföldi hallgatók miniszteri ösztöndíja, Erasmus+) mellett intézmény ösztöndíjakat is nyújt. Ide tartozik az akadémiai ösztöndíj, rendkívüli szociális ösztöndíj (szociális alapú ösztöndíjak), valamint a Gyenge Imre díj, dr. Huszár Pál díj, Mándi Márton Alapítvány jutalma, PRTA-ért Alapítvány jutalma, rektori dicséret, PRTA kiváló hallgatója díj (egyéb kategória). Kiemelendő a tankönyv – és

jegyzettámogatás rendszere, amely a HÖK-ön keresztül közvetlenebb lehetőséget ad a tankönyv és szakirodalom beszerzésre.

Az intézmény gazdálkodását alapvetően a kiszámíthatóság és a hallgatói igényekhez való rugalmas alkalmazkodás határozza meg. A pénzügyi keretek a Szenátus és a fenntartó által jóváhagyott éves költségvetésen alapulnak, amely követi a mindenkori finanszírozási megállapodásokat. A működés egyik legfontosabb alapelve a jogszabályi megfelelés, ami különösen a személyi jellegű kiadásoknál, azaz az oktatói bérek és a hallgatói juttatások megállapításánál mutatkozik meg.

A dologi kiadásokat az oktatási és kollégiumi egységek valós infrastrukturális szükségleteihez igazítják, kiemelt figyelmet fordítva a technológiai fejlődésre. Ennek jegyében az informatikai hálózatot évenként modernizálják, így 2025-re sikerült elérni, hogy minden tanterem alkalmas legyen a hibrid oktatásra, a hallgatók pedig a teljes épületben ingyenes szélessávú internetet és térítésmentes nyomtatási szolgáltatásokat vehessenek igénybe (tanulószoa). Az informatikai rendszer tekintetében kialakításra került egy számítógép szoba 5 db számítógéppel, valamint nyomtatóval. Az intézmény teljes területén biztosított a WiFi lefedettség, valamint 1 tanteremben fix projektor, 1 tanteremben okostábla, 1 tanteremben digitális tábla található. A tantermekben található laptopok lehetőséget adnak hibrid órátartásra is, amelyet a hallgatói jelzések alapján igénybe is vesznek. Ennek platformja a Meta Messenger.

A gazdálkodás másik meghatározó eleme a tudományos tevékenység és az önszerveződés támogatása. Az intézmény a könyvtári állományt is rendszerszerűen bővíti. A hallgatói érdekképviselő stabilitását jól mutatja, hogy a HÖK nemcsak saját infrastruktúrával rendelkezik, hanem gazdálkodásukhoz a hallgatói normatíva 1%-os kerete is biztosított.

A könyvtári szolgáltatások alapvetően kielégítik a hallgatói igényeket, azon tény mellett, hogy fragmentáltság jellemzi azt. Az intézmény angol és német nyelvű szakkönyvtára mellett elérhetők online szakfolyóiratok (pl. ALTA adatbázis). A fragmentáltság oka, hogy a Pápai Református Kollégium Gimnáziumának könyvtára áll szerződéses alapon a hallgatók rendelkezésére, és ez nyújt segítséget többek között a szakdolgozat elkészítéséhez is.

A hallgatói sportolási lehetőségek között kiemelkedő az Intézmény saját infrastruktúrájában működő konditerem, valamint az ingyenes uszoda bérlet. Ezen felül a közösségépítést is segíti a heti rendszerességű hallgatói-oktatói foci.

A hallgatói szolgáltatások köre széles, és a helyszíni tapasztalatok, valamint a hallgatói visszajelzések alapján is magas színvonalú. Emellett az intézmény területén parkolási lehetőség is rendelkezésre áll, amely a hallgatók jelentős részének biztosított. A szolgáltatások minőségének eredmény visszacsatolása a hallgatói létszámra való tekintettel informális alapokon nyugszik (kivéve OMHV), azonban ez nem biztosítja az anonimitást.

A kollégiumi infrastruktúra különösen fejlett, magas komfortfokozatú szobák találhatók az intézmény oktatási épületének erre a célra elkülönített részén. Az 56 férőhelyből a látogatás idején 18 foglalt volt, valamint ezen felül biztosítanak eseti jellegű szállásolást és napközbeni helyhasználatot (levelezős hallgatók családjai részére; az egyéni tanrendes hallgatókkal együtt a férőhelyek általában teljesen kihasználtak).”A kollégiumi hallgatók minőségre vonatkozó visszajelzése jelenleg informális úton történik a kollégium felelőse irányába.

A fogyatékkal élő hallgatók segítségére az intézmény alkalmaz fogyatékosügyi koordinátort. Ezenkívül az intézmény minden szintje akadálymentesen megközelíthető, valamint mozgáskorlátozott szoba is

kialakításra került. A gyengén látó és nagyothalló hallgatók megsegítésére informatikai rendszerek kerültek beszerzésre, valamint hangos tananyagot alakítottak ki.

Javaslatok

- Javasolt a formális hallgatói visszajelzések, valamint az eredmény visszacsatolások rendszerének kialakítása, valamint szabályzati szinten történő rögzítése az itt kapott eredmények/riportok intézményi működésbe történő beépítése.
- A hallgatói jelzések alapján indokolt lehet a lelki gondozói szolgálat kapacitás növelése/szervezett és csoportos keretek közötti elmélyítése.
- Indokolt lehet a nem spirituális jellegű konstruktív életvezetést segítő rendszer/lehetőségek létrehozásának vizsgálata.
- Javasolt a tankönyvellátottság formális mérése az informális utak mellett.
- A kollégiumi minőség visszajelzés/ellenőrzés formális rendszerének kiépítése indokolt lehet.
- Javasolt a tutor/mentor rendszerek minőség/eredmény mérésének kialakítása.

ESG 1.7 Információkezelés

Standard: *Az intézmények gyűjtsenek, elemezzenek és használjanak releváns információkat képzési programjaik és egyéb tevékenységeik irányítására.*

Az Intézmény több évre visszamenően, széleskörűen és rendszeresen gyűjti, elemzi a működésével kapcsolatos adatokat, információkat, többek között a következő dokumentumokban rögzített módon: Rectori jelentések az IFT éves megvalósulásáról; Minősbiztosítási koordinátori jelentések adatai; Intézeti féléves minősbiztosítási jelentések adatai; Jelentkezési és felvételi adatok; az ETN adatai; az intézményi szervezeti önértékelés adatai; az OMHV adatai; a Szakzáróvizsga és Egységes Lelkészképesítő Vizsga eredményeinek értékelése; Gyakorlatvezetők visszajelzéseinek adatai; DPR felmérések adatai; C-SWOT analízisek. A lemorzsolódásra vonatkozó információk a féléves oktatói jelentésekből nyerhetők ki, azaz az adott tárgyat felvevő és teljesítő hallgatók számának különbségéből számíthatók ki. A hallgatók előrehaladását formális és informális módon egyaránt nyomon követik. Figyelemmel az Intézmény kis méretére inkább jellemző az informális eszközök alkalmazása pl. személyes beszélgetések tutor-hallgató, rektor-hallgató, tanulmányi előadó-hallgató, rektori hivatal-hallgató között, de formális úton is az intézeti féléves beszámolókból nyomon követik az ezirányú információkat. Az így nyert adatok alapján jellemzően egyénre szabott beavatkozásokra nyílik lehetőség.

A gyűjtött adatok és információk köréből látható, hogy rendkívül széleskörű adat- és információmennyiség áll az Intézmény vezetésének rendelkezésére az adataalapú működtetéshez, és az is jól kirajzolódik mindezekből, hogy a belső és a külső érintetti kör bevonásra kerül-e a folyamatokba. Ugyanakkor megállapítható, hogy – figyelemmel az intézményi méretre – esetenként indokolatlanul bőséges a rendelkezésre álló adatmennyiség, ami jellemzően szétaprózott formában van jelen az intézményi működésben, és nem mutat rendszerszintű hasznosulást. Az információkezelésre vonatkozó intézményi szabályok a Minősbiztosítási szabályzatban bár rögzítésre kerültek, ugyanakkor a működési gyakorlatból nem köszönnek vissza ezeknek az adatoknak a célirányos, tematikus felhasználása a menedzsment tevékenységek között.

2022-től az Intézményben is érvényesítésre került a KEKVA intézményekhez részben hasonló, új finanszírozási rendszer, melynek része a teljesítményarányos támogatás. Ennek eredményeként a következő tevékenységek kerültek az intézményi működés fókuszába, amelyek egyben a támogatási források alapját is képezik: a) Hitéleti tudományos publikációk megjelenése intézményi szinten; b) Tehetséggondozás; c) Továbbképzés. Alapvetően ezeket a tevékenységeket határozta meg az Intézmény saját maga számára legfőbb teljesítendő célokként, emellett természetesen az IFT-ben rögzített akciótervek fokozatos megvalósításán is dolgoznak.

Arra vonatkozóan, hogy az önértékelésben felsorolt, és a honlapon is elérhető széleskörű adatgyűjtési és -elemzési tevékenység révén rendelkezésre álló eredményeket a vezetőség miként használja fel a stratégiai és egyéb tervezési, döntéshozatali folyamatai során nem rajzolódott ki egyértelmű kép. Ami kiemelhető az adatok hasznosítását illetően, az az új képzések indításának tervezése kapcsán látszik érdemben megnyilvánulni. Az vitathatatlan, hogy a felmérések elkészülnek, de az eredmények tényleges visszacsatolása – azaz a PDCA-ciklus utolsó lépése – nem jelenik meg a jelenlegi működési gyakorlatban. Az elvégzett mérési, értékelési tevékenységek folytatásaként, a rendszerszintű alkalmazás irányába történő elmozdulás részeként, kívánatos lenne ezen eredményekre alapozott konkrét minőségcélok meghatározása, illetve azok teljesülésének nyomon követése során a szükségessé váló cselekvési/intézkedési tervek alkotása.

Az állapítható meg, hogy az Intézmény átfogó stratégiáját – ami az IFT – nem bontották alá, azaz nem állnak rendelkezésre az abból levezethető minőségcélok, indikátorok, valamint célértékek sem kerültek definiálásra. Ennek a stratégiai tervezési, célképzési folyamatnak a teljeskörűvé tétele (PDCA-ciklus zárása), gyakorlatba történő implementációja még megoldandó feladatként áll az Intézmény előtt.

Az információátadást – az Intézmény méretéből és jellegéből adódóan – főként az informális adatközlés jellemzi. Az oktatók-menedzsment, oktatók-hallgatók között zajló kommunikációt az érintett felek egyaránt megfelelőnek, a hallgatók kifejezetten hallgatóbarátnak és közvetlennek ítélték meg.

Összességében az állapítható meg, hogy nagy figyelmet fordítanak az információk érintettek közötti megosztására, valamint megállapítható, hogy az információgyűjtési és -elemzési folyamatok alapjai jól azonosítható módon jelen vannak a belső minőségbiztosítási rendszerben. Rendkívül széleskörű az az adatbázis, amit létrehoznak a különböző mérési tevékenységeik révén, azonban egyelőre még nem látszik kiforrott gyakorlat arra vonatkozóan, hogy a vezetői döntéshozatali folyamatokban ezek hogyan hasznosulnak, miként szolgálják a minőségfejlesztési folyamatokat.

Javaslatok

- Olyan strukturált adatgyűjtési és értékelési eljárásokat javasolt meghatározni, és formalizált keretek között megvalósítani, amelyek a definiálásra kerülő konkrét minőségcélok, és azok teljesülésének nyomon követéséhez ténylegesen szükségesnek tekinthetők.
- Törekedni kell a gyűjtendő adatok és információk körének, mennyiségének racionalizálására, és azokat javasolt fókuszba állítani, amelyek érdemi támogatást tudnak nyújtani a vezetői döntéshozatali és -vezetési folyamatokhoz, a minőségfejlesztési tevékenységekhez, figyelemmel az ESG vonatkozó elvárásainak teljes körére.
- A minőségcélokhoz kapcsolódó indikátorok körének konkrét meghatározása és azok folyamatos figyelemmel kísérése, értékelése szintén javasolt.

- Kerüljenek szabályzati szinten is explicit módon rögzítésre, hogy a vezetői döntéshozatali folyamatokba ténylegesen milyen adat- és információforrások formális becsatornázást tartják indokoltnak a napi működési rutinokból.
- Javasolható az alkalmazott kérdőívek, valamint a hosszú, terjedelmes beszámolók/jelentések gyakorlatának felülvizsgálata abból a szempontból, hogy az azokból kinyerhető információk operatív módon szolgálják a minőségfejlesztési célokat.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Standard: *Az intézmények tegyenek közzé világos, pontos, objektív, naprakész és könnyen hozzáférhető információkat tevékenységükről, benne képzési programjaikról.*

Az intézménynek az elsődleges kommunikációs felülete a honlap, de Facebook-oldal, Instagram- és Youtube-csatornája is van. A belső kommunikáció az ETN rendszerén belül történik. Kis intézményről lévén szó, a kommunikáció informális módozatai is jelentős szerepet töltenek be, a maguk előnyeivel és hátrányaival. A hallgatói visszajelzések alapján az intézmény közösségi média jelenlétének további fejlesztésére van szükség.

Az intézmény honlapja az elmúlt években megújult, okostelefonról is könnyen kezelhető, angol nyelvű aloldal is létezik, de akadálymentesített verzió külön nem érhető el. Az intézmény szervezeti egységeinek nincs önálló honlapja, a központi honlapért a rektori hivatalvezető felel, aki a honlap fejlesztése során a visszajelzéseket, így a minőségbiztosítási koordinátor észrevételeit is figyelembe veszi. Az egységes arculatot a közelmúltban elkészült arculati kézikönyv szabályozza.

A hallgatók számára az Intézmény honlapfelületén a „Tanulmányi információk” menüpont nyújt korrekt, naprakész tájékoztatást az Intézményben elérhető szakokról, tantárgyakról egyaránt. Hallgató- és felhasználóbarát megoldásnak tekinthető a szűrőfunkció, amelynek segítségével könnyen és gyorsan kereshetők az információk. Pozitívként kell megemlíteni a gondosan, minden fontos részletre kiterjedő Tanulmányi tájékoztató tanévenkénti elérhetőségét a honlapon, ami szintén a hallgatók érdekét szolgálja az információátadás szempontjából.

A honlap struktúrája ötvözi a tartalmi szempontokat (Hírek, Akadémiáinkról, Nemzetközi kapcsolatok, Tanulmányi információk) és egyes célcsoportok megszólítását (Felvételizőknek, Erasmus, TDK, Alumni). Az intézmény oktatási tevékenysége dominál, a tudományos és harmadik missziós (például közösségi) tevékenységek csak közvetve jelennek meg a honlap struktúrájában, például a hírek és a szervezeti egységek között; az akkreditációs eljárások eredményei szintén nem kerülnek közzétételre.

A szabályzatok, dicséretes módon, több évtizedre visszamenően elérhetők a honlapon. Viszont az aktuális szabályzatokat hasznos lenne kiemelt formában megjeleníteni. A Szenátus ülései általában nyilvánosak, és széles érdeklődés mellett zajlanak. Az intézmény törekszik az üléseket úgy időzíteni, hogy minél többen vehessenek azokon részt, beleértve a részmunkaidőben dolgozókat is. A szenátusi – és más bizottsági – jegyzőkönyvek azonban nem érhetőek el a honlapon, az arra jogosultak tekinthetnek csak bele az intézmény elektronikus irattárában, ill. az érintettek levélben értesülnek az őket érintő döntésekről.

A működési, eredményességi mutatók és trendek csak részben érhetőek el nyilvánosan, ill. a hallgatók számára. A honlapon elérhetőek több évtizedre visszamenően a rektori jelentések az IFT-ben foglaltak teljesüléséről; az inkább aggregált adatokat, mintsem elemzéseket tartalmazó minőségbiztosítási

jelentések; a hallgatói kérdőívek eredményei; valamint a szervezeti önértékelés eredményeinek értékelése is. Ezek azonban inkább nyers adatok, a sikerek bemutatásával és néhány probléma feltüntetésével, amelyek értelmezéséhez hosszabb kutakodás szükséges. Ezek kevésbé tekinthetők a minőségbiztosítási folyamatok világos és könnyen hozzáférhető kommunikációjának a stakeholderek felé, aminek az lenne a célja és funkciója, hogy az érdekelteket – például a jelenlegi és jövőbeli hallgatókat és munkatársakat – informált döntések meghozatalában segítse.

A megszerezhető képesítésekre és a felvételi folyamatra vonatkozó felvételi tájékoztatók könnyen elérhetők a honlapon. Fontos – és a jövőbeli hallgatók tudatosságának érdekében hasznos – lenne innen is elérhetővé tenni a tanterveket és az elvárt tanulási eredményekre vonatkozó dokumentumokat (a tárgyleírásokat és a képzési és kimeneti követelményeket), az elégedettségi és sikerességi (teljesítési) mutatókat, valamint a végzettek tényleges elhelyezkedésére vonatkozó információkat („mi minden lehetsz, ha elvégzed nálunk ezt a szakot?”). Fontos megjegyezni továbbá, hogy ezen az oldalon nincsenek feltüntetve azok a pályaalkalmasság vonatkozásában kizáró okok, amelyeket a Felvételi és Átvételi Szabályzat felsorol.

A testületek, például a Szenátus összetétele nem, vagy csak nehezen ismerhető meg a honlapról. Kevésbé intuitív, hogy az Akadémia vezetőségére vonatkozó információ az Elérhetőségek menüpont alatt lelhető fel. Alkalmanként vannak nem működő linkek, de ezeket a honlapot gondozó személyek javítják, ha jelzés érkezik. A honlap és a szabályzatok terminológiája közt kisebb eltéréseket azonosított a Bizottság (például „tanulmányi előadó” vagy „tanulmányi titkár”).

Javaslatok

- Az informális és ad hoc kommunikációs csatornák kiváltására a formális belső kommunikációt, valamint a közösségi média felületeken való jelenlétet szükséges tudatosan továbbfejleszteni.
- Szükséges az intézmény vezetőségét és a bizottságok összetételét a honlapon könnyen hozzáférhető módon feltüntetni.
- Az áttekinthetőség érdekében érdemes az aktuális szabályzatokat és a legfrissebb beszámolókat elkülöníteni a korábbi évek, évtizedek anyagától.
- A honlapon a felvételizőknek szóló tájékoztatóból is közvetlenül elérhetővé kell tenni az egyes képzésekkel kapcsolatos legfontosabb célokat és mutatókat.
- A felvételizőknek szóló tájékoztatóban feltüntetni szükséges a Felvételi és Átvételi Szabályzat szerint a pályaalkalmasság vonatkozásában kizáró okokat.
- Ajánlott a honlap és a szabályzatok terminológiáját összeegyeztetni.
- Ajánlott jól elérhető módon elérést biztosítani az akadálymentesített honlaphoz, ezzel is kifejezve az intézmény – egyébként sok más formában megnyilvánuló – inkluzív szemléletét.

ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás

Standard: *Az intézményeket rendszeres időközönként külső minőségbiztosítás alá kell vetni az ESG szerint.*

Az intézmény a MAB-on kívül más, ESG-alapú minőségbiztosítási eljárásokat nem alkalmaz.

V. Az intézmény / képzési terület szakmai tudományos tevékenysége

Az intézmény kutatási és tudományos tevékenységének stratégiai célokhoz való kapcsolódása az intézményi dokumentumokban hangsúlyosan szerepel, továbbá a PRTA a tudományos teljesítmény növelését stratégiai irányként azonosítja. Az anyagi támogatási rendszer elemei, mint például a fokozatszerzés finanszírozása, konferencia-költségek átvállalása, kiadói háttér, online és nyomtatott források biztosítása, valós és működő keretet biztosítanak, amelyek a tudományos kutatást érdemben segítik. Ellenben a kutatási eredmények és a stratégiai célok kapcsolata nem igazolható strukturált, nyomon követhető módon. Az intézményi stratégiai tervek (bár azonosíthatók főbb irányvonalai) nem rendelkeznek konkrét, mérhető indikátorokkal és célértékekkel, így nem állapítható meg egyértelműen, hogy a tudományos tevékenység milyen mértékben járul hozzá a stratégiai célok teljesüléséhez. Ugyan az IFT akciótervet tartalmaz, ezek azonban nem bontják le a célokat ténylegesen teljesíthető és számonkérhető feladatokra, és nem állnak rendelkezésre olyan eszközök sem, amelyekkel a haladás rendszeresen nyomon követhető lenne.

Az Akadémiának nincs olyan állandó szervezeti egysége, amely a tudományos és kutatási tevékenységet intézményi szinten egységesen koordinálná és a minőségbiztosítási rendszerhez szisztematikusan kapcsolná. A Szenátus döntéshozatali folyamatában a minőségfejlesztési szempontok ugyan megjelennek, ez azonban nem pótolja egy ilyen szerepkör hiányát. A kutatási és tudományos tevékenység intézményi koordinációja jelenleg elsősorban vezetői és személyes együttműködési mechanizmusokra épül, amely az intézmény kis méretéből fakadóan működőképes, ugyanakkor korlátozza a folyamatok dokumentálhatóságát és hosszabb távú intézményi nyomonkövethetőségét.

A PRTA infrastrukturális helyzete kielégítő a könyvtári és elektronikus szakirodalmi hozzáférések, valamint a kutatást támogató szolgáltatások megfelelő háttérrel biztosítanak az oktatói és hallgatói tudományos munkához, ugyanakkor az utóbbi időszakban kifejezetten kutatásfejlesztési célú jelentősebb beruházás nem volt azonosítható.

A kutatási programok kialakítása, jóváhagyása és nyomon követése az intézményben részben szabályozott, részben azonban ad hoc módon történik. Strukturált, intézményileg formalizált keretek között egyedül a Kálvin János Teológiai és Történeti Kutatóintézet működik, ahol a kutatási program tervezése és szenátusi jóváhagyása rendszeres és dokumentált folyamat. Az intézményi konferenciák és publikációs tevékenység szintén előre tervezett: az évi négy alkalommal megrendezett konferenciák rendszeres és intézményileg szervezett keretet biztosítanak a tudományos eredmények bemutatásához és publikálásához. Emellett az Akadémia a fokozatszerzés anyagi terheit teljes egészében átvállalja, a konferenciák és a nemzetközi mobilitási programok költségeit teljes vagy részleges mértékben fedezi, kiadóként pedig folyamatos publikációs lehetőséget biztosít oktatóinak.

Az oktatói tudományos teljesítmény mérési kereteit az SZMSZ 7. melléklete rögzíti, amely munkakörönként – tanár, docens, adjunktus, tanársegéd, kutató – részletesen meghatározza a kutatói tevékenységgel szemben támasztott szakmai elvárásokat, a nem teljesítés következményeiről pedig az ugyanezen mellékletben, valamint az intézmény Etikai kódexében rögzített előírások rendelkeznek. A gyakorlatban a tudományos teljesítmény fő mérőszámait a minisztériumi teljesítményarányos finanszírozási szerződésben rögzített kvantitatív mutatók jelentik, amelyekről az oktatók a szenátusi üléseken szereznek tudomást, és amelyekhez tudományos tevékenységüket igazítják. Ugyanakkor hiányzik az előre meghatározott belső indikátorokhoz kötött, rendszeres és dokumentált értékelési

folyamata a kutatási tevékenységnek, valamint az arra épülő visszacsatolás. Az oktatók tudományos tevékenységének vizsgálata félévente az oktatói jelentések, illetve évente a naptári éves beszámolók alapján történik, ez azonban inkább adminisztratív jellegű számbavételnek tekinthető, mintsem érdemi, indikátoralapú értékelési folyamatnak.

A PRTA regionális, országos és nemzetközi kapcsolatrendszere összességében aktívnak és sokrétűnek értékelhető. A Kárpát-medence hat református teológiáját tömörítő szellemi fórumon, az ún. Coetus Theologorumban való részvétel jelenti a jelenlegi nemzetközi kapcsolatrendszerük magját, és egyben az intézmény regionális beágyazottságát is tükrözi. Nemzetközi szinten figyelemre méltó a folyamatosan bővülő Erasmus+ partnerháló, az oktatók aktív részvétele különböző nemzetközi tudományos társaságokban, valamint a Comenius Committee és a Dél-Koreai–Magyar Teológiai Fórum keretében rendezett tudományos tanácskozások. Az intézmény a Hungaro–South–African Study Group alapító tagjaként is jelen van a nemzetközi tudományos életben, a dél-koreai Honam Theological Seminary-val előkészítés alatt álló együttműködési megállapodás pedig az intézmény nemzetköziesítésének további erősödését jelzi.

A hallgatók konferenciákon való részvételét és TDK-tevékenységét az intézmény a felsőoktatási teljesítményarányos finanszírozási szerződésben meghatározott mutatók alapján évente méri és dokumentálja; az új szerződés megkötése óta az intézmény minden évben teljesítette a vállalt követelményeket. A hallgatók bekapcsolódását a tudományos munkába a hozzájuk rendelt tutor vagy szaktanár segíti, akinek szerepe kiterjed a TDK-műhelybe való bevonástól a hazai és nemzetközi konferenciákon való megjelenésig; az intézmény 2019-ben, 2021-ben és 2023-ban is képviseltette magát az OTDK-n. A TDK keretében végzett hallgatói munka ugyanakkor a tanulmányok során nem számítható be. Önálló szakkollégium az intézményben nem működik, azonban 2017 óta Tehetségműhely biztosít intézményileg szabályozott keretet a tehetséggondozás számára: elkülönített éves költségvetéssel, dedikált kutatási infrastruktúrával és ösztöndíj-lehetőségekkel támogatja a kiemelkedő tanulmányi eredményt elért hallgatókat.

Javaslatok

- Kutatási tevékenységet koordináló felelős személy vagy testület kijelölése, a minőségbiztosítási rendszerhez való kapcsolódás biztosításával.
- Konkrét, mérhető kutatási célok és indikátorok rögzítése az intézményi stratégiai dokumentumokban, rendszeres nyomon követéssel.
- Az IFT akciótervek lebontása ténylegesen számonkérhető feladatokra, felelősök és határidők megjelölésével.
- Az oktatói beszámolási rendszer fejlesztése érdemi, indikátoralapú teljesítményértékeléssé, visszacsatolással és következményekkel.
- A TDK keretében végzett hallgatói munka tanulmányi elismerhetőségének bevezetése.
- A kutatást segítő infrastrukturális fejlesztések tervezésének a tudományos programok igényeihez igazítása.
- A hazai és nemzetközi együttműködések stratégiai hozzájárulásának rendszeres, dokumentált értékelése.

VI. Mellékletek

VI.1 Szójegyzék

BTMN – Beilleszkedési, Tanulási, Magatartási Nehézség
 DPR – Diplomás Pályakövető Rendszer
 ESG – Az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosításának standardjai és irányelvei (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area)
 ETN – Egységes Tanulmányi Nyilvántartás
 FIR – Felsőoktatási Információs Rendszer
 FOI – felsőoktatási intézmény
 HÖK – Hallgatói Önkormányzat
 IFT – Intézményfejlesztési terv
 ISZTÖ – Intézményi Szakmai és Tudományos Ösztöndíj
 KEKVA – Közfeladatot Ellátó Közérdekű Vagyongazdálkodó Alapítvány
 MAB – Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (Hungarian Accreditation Committee)
 NFÖ – Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj
 Nftv. – 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról
 Nftv. Vhr. – A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény végrehajtási rendelete
 OMHV – Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése kérdőív
 OTDK – Országos Tudományos Diákköri Konferencia
 PDCA – Plan-Do-Check-Act ciklus
 PRTA – Pápai Református Teológiai Akadémia
 SNI – Sajátos nevelési igényű
 SZMSZ – Szervezeti és Működési Szabályzat
 TDK – Tudományos Diákkör
 TVSZ – Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

VI.2 Akkreditációs interjúk menetrendje

Látogatás időpontja: 2026. 04. 16., látogatás típusa: helyszíni látogatás személyes jelenléttel.

Időpont	Panel	Intézményi résztvevők
9.00-9.30	LB Zárt munkamegbeszélés	
9.30-10.30	Stratégiai tervezés, vezetés	Rector
		Rectorhelyettes
		Gazdasági vezető
10:45-11:30	Minőségbiztosítás oktatástámogatás	Főtitkár
		Minőségbiztosítási koordinátor
		és HÖK képviselője
		Mándi Márton István Kollégium vezetője
		Teológiai Szakkönyvtár
		Tanulmányi Osztály

Időpont	Panel	Intézményi résztvevők
11:45-12:30	Oktatásmenedzsment	Szisztematikus-történeti Intézet
		Kálvin János Teológiai és Történeti Kutatóintézet
		Gyakorlati Teológiai Intézet
		Biblikus Intézet
13:15-14:00	Képzésműködtetés- és fejlesztés	Oktatók
		Tantárgyfelelősök
14:15-14:45	Hallgatói Önkormányzat	HÖK tagok
15:00-15:45	Hallgatói fórum	Teológia, valamint katechéta-lelkipásztori munkatárs szak: nappali és levelezős hallgatói
		Alumni
15:45-16:15	LB Zárt munkamegbeszélés	
16:30-16:50	ZÁRÓ ÉRTEKEZLET	Intézményvezetés, Szenátus, hallgatók